

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun:
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
instate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Zopet korak naprej

Prosvetna politika sedanje vlade je storila zopet velik korak naprej. Potem ko smo dobili v Ljubljani akademijo znanosti, nam sedaj nova uredba odpira dva za naš kulturni napredek prevažna zavoda: akademijo za glasbeno in gledališko umetnost in pa srednjo glasbeno šolo. S tem se ukine dosednji državni konservatorij ter se postavi poduk glasbene in uprizorjalne umetnosti na stopnjo visoke šole, ki bo imela kot pripravo poleg sebe srednješolski zavod te stroke. Slovenci dobimo na ta način že to šolsko leto prosvetno ustanovo z značajem akademije, na kateri se bo gradila naša glasbena in odrska kultura do viška in se bodo naši talenti v teh panogah umetniškega ustvarjanja mogli razviti in gojiti z avtoriteto in sredstvi, s katerimi razpolaga država.

Ta uredba našega prosvetnega ministra Čirčiča, ki je naša globok odmev v vsej slovenski javnosti, je za nas predvsem pomembna z narodnega stališča. Kakor akademija znanosti, tako je glasbena visoka šola institucija, ki pristojna narodu s samosvojo kulturo, zmoglo najvišje stopnje ustvarjanja, ki more tekmovali po svoji vrednosti z vsakim drugim in na isti ravni z njim sodelovati pri duhovnem napredku celega človeštva ter mu na tem ali onem področju v gotovih časih tudi kazati pot. Vlada, ki nam drugega za drugim ustanavlja zavode, da moremo svojo osebito narodno kulturo dovrševati kot samostojno vrednoto v vseh panogah znanstvenega raziskovanja in umetniškega upodabljanja, priznava s tem našo narodno osebnost in pravico do popolnega samooklikovanja, kakor tudi njeno enakovredno mesto v duhovnem ustvarjanju in oblikovanju vseh jugoslovanskih rodov.

To je čisto v duhu in smeri politike, ki se je po prizadevanju najpoklicanejšega voditelja slovenstva v našem času začela v režimu, čigar temelji so bili postavljeni po njegovi pobudi, in ki se stopnjema razvija do onega stanja, ko bomo tudi politično popolnoma enakopravni v tistem medsebojnem svobodnem soglasju, ki edino more tvoriti resnično in trdno skupnost treh svojebitnih, a drug drugega na vseh področjih duhovnega in gmotnega življenja prirodno dopolnjujočih se narodov. Velike kulturne dobrine, ki jih postajamo deležni v tej dobi, so izraz političnega prepričanja in volje, ki nam ne brani več edino dostojnega mesta v državi kot narodu z lastnim duhovnim obrazom, ki zna samo po svoji svobodni odločitvi ohranjati in poglobljati življenjsko skupnost s Srbi in Hrvati, ne da bi se mu bilo treba odrekati samega sebe. Vladi, ki nam je dala tako nove možnosti kulturnega razvoja v lastnem duhu, ustvarja posledno ozračje, v katerem bo po zadovoljivi najstarejših želja in najbistvenejših težnjah našega omikanega ljudstva vedno lažje zasledovati pot do sprave in sporazuma v vsem obsegu našega vzajemnega državnega življenja in jo končno tudi najti v edino pravi in trajni obliki. To, kar se nam je odrekalo še pred par leti, je po zaslugi politike, v kateri naš narod sodeluje, da se sam uveljavi kot enakovreden činitelj državne volje in moči pa da tako more odločilno vplivati na njenega duha in smer, postalo danes samo po sebi umeven zahtev, ne samo našega naroda, ampak vse države. In brez vseh teoretskih ugižanih, prerakanj in pretresov smo dobili ne kot milost, ampak kot nekaj, kar nam nujno gre, za znanstveno akademijo visoko glasbeno šolo in bomo, o čemer ni nobenega dvoma, kmalu imeli tudi visoko šolo likovnih umetnosti.

Te pridobitve so dokaz, da smo hodili v svojih političnih prizadevanjih, ki so naravno morala po različnih okoliščinah privzemati različne oblike, po pravi poti, ki nikoli ni izgubila iz oči svojega edinega cilja: da bi slovenski narod v tej državi bil čedalje bolj močan političen in kulturni činitelj na enaki ravni z drugimi, da bi naša državna skupnost koristila in pomagala našemu lastnemu narodnemu razvoju v moralnem in materialnem pogledu, ne da bi sama bila oškodovana, ampak nasprotno le okrepljena in enotnejša. Bolj ko do ideoloških diskusij, ki so na strani naših nasprotnikov večinoma bile le krinka za samopašne strankarske namene, nam je bilo do praktičnega uresničevanja vsega tistega, kar naš narod dejansko utrja in mu pomaga naprej ter ga more ohraniti čim bolj samostojnega v pametni svobodni samodisciplini, brez katere ni vzajemnosti z drugimi. In ta cilj je politika, ki ji stoji na čelu dr. Korosec, korak za korakom kljub največjim oviram tudi dosegala, ne da bi vsega obehala na veliki zvoni, po nepotrebnem držala preveč občutljivih čustev in nazorov ter se prepirala o ideoloških podlagah, kjer se je stvar sama dala doseči faktično — da pa se je ta naš politika znala boriti z železno vztrajnostjo, to dokazujejo mnoge dobe našega dvajsetletnega državnega življenja, najbolj pa tista, ko se je slovenskemu imenu in jeziku odrekala sama pravica do obstoja in ko se je rušilo slovenstvo v šoli sami.

Danes je to enkrat za vselej za nami in od ljudske šole do najvišjih prosvetnih zavodov smo gospodariji mi sami in moremo to, kar je še ostalo nam nasprotnega ali neustreznega, sami popraviti. Kakor smo po pravici in dolžnosti popravili pri tem zasluge našega narodnega voditelja, smo dolžni priznati tudi pošteno voljo in trud celokupnega režima, predvsem pa njega prosvetnih ministrov, bivšega profesorja Magararjeviča, in sedanjega vodje tega resora, g. Čirčiča, ki jima je in bo vedno hvaležen vse naš narod, da prosvetna politika sedanje vlade dosledno uresničuje to, kar slovenski rod in jezik smatra za temelj svojega duhovnega obstoja in razvoja ter za jamstvo čim bogatejše bodočnosti svojega kulturnega ustvarjanja v prid in čast Jugoslavije.

Vremenska napoved: Hladneje, po večini jasno v zahodnih krajih. Delno oblačno v ostalih delih države. Verjetne so ponekod krajevne nevihte z nalivi.

Zagrebska vremenska napoved: Hladneje. Dunajska vremenska napoved: Ozračje se bo ohlajalo. Oblačno. Nevihte mogoče.

Gauleiter Forster o Gdansk

Po dvakratnem posvetovanju s Hitlerjem je imel snoči nemški vodja Gdanska velik govor, v katerem je dokazoval, zakaj se mora Gdansk priključiti k Nemčiji

Gdansk, 10. avgusta. e. Nocoj je bilo v Gdansk velik protestno zborovanje, na katerem je govoril Forster, vodja narodnih socialistov, ki se je včeraj vrnil od Hitlerja. Govor so prenašale glavne nemške radijske postaje in vse severnoameriške postaje. Forster je začel govoriti kmalu po 8. uri in je izvajal naslednje:

Uvodoma je naprosil tuje častnike, ki so tako številno prišli v Gdansk, da naj nikar iz njegovega govora ne ustvarjajo senzacij, ker je položaj preveč napet. Poljska že več mesecev grozi Gdanku in to v tisku, na zborovanjih in v uradnih govorih. Forster navaja zaporedoma vse poljske grožnje Gdanku in jih posnema kratko v tem smislu, da Poljska ne želi zavzeti samo Gdanska, ampak celo Šlezijo in vzhodno Prusijo. Nova poljska meja bi naj bila ob Odri in Velika Poljska bo zavladala Evropi. Na vse grožnje more Gdansk odgovoriti samo naslednje:

Forsterjev odgovor na razne grožnje

1. Grožnje z vojno ne morejo v Gdansk nikogar prestrašiti. Gdansk se ne bo ustrašil.

2. Mi narodni socialisti bomo skrbeli, da prebivalstvo v Gdanku v tej strašni nepotosti ne bo izgubilo svojih živcev. Iz svojih dosedanjih izkušenj zapujejo v vodstvo stranke, ki v pravem trenutku zmeraj pravilno ukrene.

3. Mi bomo v Gdanku vse storili, da preprečimo vsak udar, in prav tako bomo primerno odgovorili na vsak napad.

4. Poljska naj se zaveda, da Gdansk ni sam, ampak da stoji za njim cela Velika Nemčija, ki je naša domovina in njen Führer. (Množica začneja vzklikati: »Ein Volk, ein Reich, ein Führer!«) V vsakem primeru nam bo Nemčija pomagala.

Vsi pametni tuje in vsi pametni politiki se morajo zavedati, da poljske grožnje ne smejo iti več tako dalje. Vsi miroljubni ljudje se morajo zavedati, kakšen zločin je bil versailski mir za prebivalstvo v Gdanku. Mi vemo, da je v Franciji in v Angliji mnogo ljudi, ki se zavedajo te resnice, da je treba na vzhodu Evrope popraviti te krivice.

Forster navaja angleške in francoske priče

Forster je nato citiral razne govore in članke angleških državnikov, med njimi tudi Lloyd Georgea, iz kateri naj sledi, da se ima Poljska za svojo svobodo zahvaliti samo Franciji in Angliji. Poljska je dobila mnogo več kot bi morala dobiti. Za njo so odrgali od Nemčije Gdansk in napravili iz njega svobodno mesto, da je Poljska dobila pot do morja. Toda Poljska se nahaja zaradi svojega zemljepisnega položaja med dvema velikima narodoma, med Nemčijo in Rusijo, ki imata nad 200 milijonov ljudi in je torej Poljska vedno v silno nevarnem položaju. Položaj Poljske je od vseh evropskih držav najmanj zaviden. Forster nadaljuje s citati francoskih in angleških politikov in časopisov, in nadaljuje, da je Poljska nagromadila na meji Gdanska ogromna skladišča orožja in municije. — Nato je Forster povedal stališče Gdancanov samih.

Stališče Gdancanov

Če ima kdo pravico, brigrati se za našo bodočnost, tedaj moramo to storiti samo mi sami. Nikdo drugi nima pravice razpolagati z voljo svobodnega mesta. Zato je naše stališče v tem trenutku:

1. Gdansk je od svoje ustanovitve naprej, to je že osem stoletij, nemško mesto.

2. V Gdanku so v vsej njegovi zgodovini do leta 1918. samo Nemci odločali. Ko je leta 1918. poljski kralj prodiral do mesta in ga hotel prisiliti, da bi se vdalo Poljski, so ga meščani odgnali in premagali, kakor

Francija in Amerika ob Angliji proti Japonski

Japonski generali silijo na prelom pogajanj z Anglijo —
Nove protiangleške demonstracije na Japonskem in po Kitajskem

Tokio, 10. avg. Francoski odpravniki poslov se je včeraj oglašil v japonskem zunanjem ministrstvu in izjavil, da ima Francija iste interese na Kitajskem kakor Velika Britanija, posebno na finančnem polju. Zato je Francija prisiljena zavzeti stališče do razvednotenja kitajskega dolarja in do srebrnih zaloz na ozemlju britanske koncesije. Poučeni krogi trde, da je francoski odpravnik zahteval od japonske vlade, da prizna skupnost interesov Francije in Anglije.

Včeraj je napravil podoben obisk pri japonski vladi tudi ameriški odpravnik poslov.

Japonski zunanji minister je odklonil francosko in ameriško izjavo ter odgovoril, da bo japonska vlada tudi v bodoče razpravljala o teh zadevah samo z zastopniki Velike Britanije. (Reuter) Tokio, 10. avg. Danes dopoldne so imeli konferenco zastopniki vojne in zunanjeje ministrstva. Na tej konferenci je bilo sklenjeno, kakor pravi agencija Domej.

da japonski civilni in vojaški zastopniki iz Tiencina zopet prevzemajo svoje posle, t. j. da se vrnejo v Tiencin v primeru, če bi prišlo do ponovnega zavlačevanja angleško-japonskih pogajanj. — Vodja japonskega zastopstva Sotomacu Kato je sporočil ta sklep angleškemu veleposlaniku g. Craigieju. Kato je pripomnil, da bo japonska vlada pozneje odločila, ali bi bilo potrebno nadaljevati konferenco o tihomorskem vprašanju, če bi navodilo, ki jih g. Craigie pričakuje, prispela po odh. japonskih zastopnikov.

Politični opazovalci, pravi agencija Domej, smatrajo da angleška vlada nalašč ne pošlje navodil, da bi zavlekla pogajanja in da bi na ta način imela čim več koristi od sedanjega mednarodnega položaja, če bi še dalje pritiskala na Japonsko. Če bo Anglija še dalje ostala pri takšnem stališču, bodo Japonci razgovore ustavili. Konferenca bi se mogla nadaljevati le, če bi to Angleži v resnici želeli. V dveh dneh bo usoda te konference znana. (Havas)

London, 10. avg. AA. Uradno potrjujejo, da do sedaj še niso bila poslana nova navodila an-

tedaj, tako se tudi danes gđanski prebivalci ne boje topov maršala Rydza-Smiglyja.

3. Leta 1919. je bilo mesto izločeno iz svoje nemške domovine.

4. Že dvajset let mesto propada gospodarsko in kulturno, dasi je bilo rečeno, da bo pristanišče živeło od Poljske in da ga je treba zato izločiti iz Nemčije. Poljaki pa so ustanovili Gđinijo, ki ima že danes večji promet kot pa Gđansk.

5. Stalne ovire, ki jih srečavamo, nas silijo k enodušnemu vzliku: Mi hočemo nazaj v Nemčijo.

6. Prebivalstvo Gđanska pa se tudi zaveda, da mora Gđansk nazaj v Nemčijo.

7. Gđanska prebivalstvo se s spoštovanjem spominja svojega voditelja Adolfa Hitlerja in je prepričano, da mu bo pomagal in mu vrnil pravico samoodločbe.

V tem slovesnem trenutku moramo vsi prisesti, da bomo držali skupaj, in zaključujemo samo z željo, da ne bi bil več daleč dan, ko se bomo mogli zbrati tukaj in proslaviti dan, ko se bomo združili z Veliko Nemčijo.

Sestanek

Ciano - Ribbentrop danes v Salzburgu

Berlin, 10. avg. AA. (NDB) Te dni se bosta sestala v Salzburgu zunanja ministra Nemčije in Italije. Razpravljala bosta o vprašanjih, ki se nanašajo na skupno politiko obeh zaveznikskih držav.

Berlin, 10. avg. AA. (Stefani) Zvedelo se je, da bo italijanski zunanji minister grof Ciano prispel jutri dopoldne v Monakovo in da bo takoj nadaljeval pot v Salzburg, kjer ga pričakujejo za jutri popoldne. Italijanski zunanji minister se bo nastanil v Hotel Oesterreichshof.

Rim, 10. avg. AA. Stefani. V zvezi s sestankom italijanskega in nemškega zunanjega ministra poudarja ravnatelj lista »Giornale d'Italia«, da ta sestanek odgovarja naravnost izvajanju sporazuma o zvezi med Italijo in Nemčijo, to pa tem bolj, ker se vrši v času, ko se odigravajo dogodki, ki so za Evropo velikega pomena. Trenutek je zelo hud — piše omenjeni pi-sec —

ker politika obkoljevanja, ki jo izvajajo Anglija, Francija in Združene ameriške države proti Italiji, Nemčiji in Japonski, predstavlja za bodočnost v mrak zavito neznanko, ki povzroča potrebe po neprestanih obrambnih ukrepih, in to toliko bolj, ker se je ta politika v zadnjih dneh pokazala v Vzhodni Evropi kot boja-željna.

Na koncu svojega članka piše ravnatelj lista »Giornale d'Italia«, da je čisto naravno, da bosta oba ministra zavezniških držav proučila položaj tako v Evropi kakor na drugi strani sveta, predvsem na Dajnem vzhodu.

gleškemu veleposlaniku v Tokiu za nadaljevanje pogajanj z Japonsko. Z iste strani naglašajo, da ni nobenih poročil o tem, da japonsko vojaško zastopstvo namerava prihodnji teden zapustiti Tokio, če se do tedaj pogajanja ne bodo nadaljevala. Angleška vlada je vedno zastopala stališče, da se ne bo pogajala pod pritiskom.

Novi spori z Anglijo

Tokio, 10. avgusta. AA. Reuter. Japonski konzul v Svatovu je izročil britanskemu konzulu nove zahteve glede incidenta v zvezi z izkrcanjem britanskih mornarjev z rušilca »Tenedos«. Japonske zahteve imajo pet točk. Med njimi je tudi zahteva po postopku proti petim kitajskim ladjam, ki so kljub prepovedi poslali svoje ladje na otok Tahao. Japonski konzul zahteva predvsem, da britanska oblastva priznajo, da so bili napadalci pri izkrcanju mornarjev mornarjev s »Tenedosa« britanski mornarji. Dalje terjaja odškodnino za ranjenje in globo za tiste Angleže, ki bo preiskava o njih ugotovila, da so povzročili nered. Naposled zahteva japonski konzul od britanskega konzula poročila, da se podobni incidenti ne bodo več ponovili. — Agencija Domej je izvedela, da je britanski konzul odgovoril japonskemu konzulu, da bo na njegove zahteve odgovoril danes opoldne.

Protiangleške demonstracije

Tokio, 10. avg. AA. (Stefani) Pred angleškim veleposlanštvom v Tokiu je prišlo do novih manifestacij proti Veliki Britaniji. Javnost je čim dalje bolj nezadovoljna z angleškim stališčem do pogajanj o tiencinskem vprašanju. »Asahi Simbun« piše, da bo Velika Britanija tudi v bodoče vztrajala na tem stališču. »Kokumin« podpira mnenje japonskih vojaških krogov, da je treba čim

(Nadaljevanje na 2. strani)

Gasilci, gasilska številka »Slovenca«

dne 13. avgusta t. l.

bo pisana Vam na čast in Vam v spomin

Rezervirajte jo takoj pri Vam najbližjem prodajalcu naših časopisov, da jo bomo mogli v sleherni kraj poslati zadostno število!

Opozorite na to številko Vaše prijatelje in znance!

Podjetniki, trgovci, gostilničarji itd., upoštevajte veliko gasilsko manifestacijo, ki se bliža, in zaupajte nam objavo oglasa za Vašo tvrdko.

Oglaševanje ob takih prilikah je dvakrat uspešno in bo bogato poplačano!

»SLOVENE«

Politični zapiski

Naši državi ne grozi nobena nevarnost

»Samouprava« prinaša 10. avgusta uvodnik, ki je velike važnosti. V tem uvodniku pravi med drugim:

»Država in njeni narodi se morajo nemoteno razvijati in napredovati samo v primeru, če so nacionalno zavarovani in ako ne preti nobena nevarnost njihovemu miru in njihovi nacionalni samostojnosti.

Naša država — tako nadaljuje glasilo vladajoče stranke — se nahaja v srečnem položaju, da je danes popolnoma varna in da ji ne preti nobena nevarnost, niti ta nevarnost ne, da bi jo zavlekli v tiste težke mednarodne zapletitljaje, ki označujejo naš današnji položaj v Evropi.

Nato navaja »Samouprava« vzroke takega srečnega položaja, ki so v prvi vrsti v tem, da je politika naših državljanov znala zagotoviti jugoslovanskim državljanom mir na vseh mejah in vse pogoje, da se ne bi naša država zapletla v nobene pustolovščine. Če bi pa kdo kaj takega poskušal, je naša vlada stori la vse obrambne in gospodarske ukrepe, da moremo v tem pogledu biti več kot mirni. Našo narodno neodvisnost pa danes jamči tudi duh vzajemnosti in sloge, ki sta zavladata pod sedanjim režimom v naši državi. Na koncu pravi »Samouprava«:

»Po zaslugi te politike, v kateri naša država uživa notranji mir in spoštovanje od strani inozemstva, nimamo razloga, da bi se bali za našo bodočnost in zato je dolžnost vsakega Jugoslavana, da ne veruje v razne razburjajoče vesti. Jugoslovani naj verujejo le v svojo bodočnost in svojo moč, tako da se bodo mogli nemoteno posvečati gospodarskemu in kulturnemu delu. Za delo v tem pravcu imamo mi vse pogoje, ki so se ustvarili kot posledica dobre politike, katera nam nuja vsa jamstva za našo nacionalno varnost.«

»Osservatore Romano« o sporazumu

Glasilo svete stolice »Osservatore Romano« prinaša v svoji številki od 10. t. m. na prvem mestu svojega političnega pregleda daljši članek o vprašanju sporazuma. Pravi, da stojimo v Jugoslaviji pred temeljito izpremembo notranje politike, ki bo imela za posledico ne samo notranjo okrepitev državne skladnje, ampak bo lahko tudi bolj določno opredelila zunanjo politiko države, ki more imeti naravno odločilen vpliv bodisi na podonavskem sektorju, kakor na Balkanu.

V bistvu je — pravi »Osservatore Romano« — kompromis med Srbi in Hrvati že sklenjen in je bil v zadnjih dveh mesecih samo nekoliko predigiran od strani strokovnjakov, ki sta jih imenovali obe stranki.

Sporazum bo predstavljal kompromis med potrebami edinstvene države in avtonomističnimi zahtevami Hrvatov. Dočim je Belgrad še nedavno smatral centralizem kot neobhoden pogoj ohranitve državne enote — ker je jugoslovanska država pač mlada — so sedaj mnogi svetovni dogodki to stališče izpremenili. Posebno usoda Češko-slovaške je tako Srbe kakor Hrvate prisilila k resnemu premisleku, da li sta njuni nasprotni stališči pravilni in na obeh straneh je dozorelo spoznanje, da manjši narodi danes ne morejo ostati neodvisni, če niso složni. Sodelovanje med različnimi narodi, ki so si pa v več ozihrh sorodni, je edina možnost uspešnega odpora nasproti vsaki zunanji nevarnosti. V takem primeru se vsiljuje načelo kooperacije v okviru nekega državnega edinstva, ki ne sme biti preveč togo, ampak nuditi vsakemu popolno možnost narodnega, političnega in kulturnega razvoja, koordiniranega v občo korist države. Res je, da taka kooperacija zahteva obojestranskih žrtv, toda Češko-slovaška je dokazala, da te žrtve ne tehtajo veliko spričo žrtve, ki jo pomeni tuji jarem.

Najvišja korist Jugoslavije torej terja zadovoljitev hrvatskega avtonomizma, dočim so Hrvati uvideli, da je treba zapustiti skrajna stališča in se urediti v odgovorno vodstvo in sodelovanje s celokupno državo. Pri sporazumu sta bili dve veliki težavi: 1. kako točno določiti in zagotoviti sodelovanje Srbov in Hrvatov v celotnem državnem organizmu; 2. kako določiti meje hrvatske avtonomije.

Prvo vprašanje se je rešilo z načrtom vladne formacije, v kateri bi bili seveda tudi Hrvati. Toda ne gre za navadno koalicio med Hrvati in vladno stranko, ampak za vlado, v kateri bi se sporazum ali sprava vseh elementov izrazila v kabinetu pomembnih osebnosti. Kar se tiče drugega vprašanja, pa je bilo odgojeno na bolj ugoden čas, v kolikor se tiče spornih krajev, glede katerih je takojšnja rešitev nemogoča oziroma neoprotuna. Posebno Bosna povzroča velike težave. Ekstremisti na obeh straneh zahtevajo, da se priključi k eni oziroma k drugi strani. Zmerni elementi, kateri se zdi, da prevladujejo, smatrajo kot najbolj pravilno razdelitev Bosne med Srbi in Hrvati. So pa tudi taki, ki jih tudi ni malo in ki menijo ter z dobrimi razlogi branijo tezo, da je najboljša iz Bosne napraviti avtonomno zemljo. Končno pa so sklenili, da bo zaenkrat najbolje, če se hrvatska avtonomija omeji na obstoječe savsko in primorsko banovino.

Ta kompromis je bil tako skrbno dosežen, da je javnost več ali manj na obeh straneh nanj pripravljena in zato bo ta kompromis gotovo izhodišče za utrditev državne strukture Jugoslavije.

Drobne novice

8. t. m. je obiskal dr. Mačka v Kupincu generalni tajnik JNS dr. Albert Kramer, ki se je pripeljal z avtomobilom iz Ljubljane. — Znani bivši minister Milan Grol, eden izmed prvakov Davidovičeve stranke, je izjavil, da zadnji razgovori med Mačkom in Cvetkovičem niso v ničemer prizadeli dobrih odnosov, ki so med Hrvatsko seljaško stranko in srbsko združeno opozicijo. — »Politika« javlja, da so posamezna ministrstva izdala uredbi za vse državne uradnike, da si mora do konca avgusta vsak nabaviti plinsko masko in predložiti potrdilo o tem svojemu neposrednemu šefu. Plinske maske se morajo nabaviti pri trvdki Bata za ceno 170 din, ki jo bodo plačevali uradniki najnižjih kategorij v dveh obrokih, ostali pa takoj.

Belgrad, 10. avg. m. Davi je iz Sarajeva dopotovala v Belgrad skupina francoskih ekavtov, ki se je nekaj časa tudi mudila v Sloveniji.

Romunski poklon Madžarom

100.000 »brezdomskih Madžarov« dobi državljanstvo

Bukarešta, 10. avgusta. AA. (Radior.) Madžarski list »Támasváry Hírlap«, ki izhaja v Temišvaru, poudarja pomen zakonskega osnutka, ki je bil pred nedavnim objavljen v romunskem uradnem listu, in ki se nanaša na spremembo člena 62 zakona o romunskem državljanstvu. List poudarja z velikim zadovoljstvom, da bo na podlagi tega zakona okoli 100.000 Madžarov, ki jih doslej ni bilo v spiskih, ker iz raznih razlogov niso pravočasno izpolnili pogojev, ki jih določa zakon iz leta 1924, dobilo romunsko državljanstvo. Madžarski list objavlja pri tej priliki izjavo generalnega tajnika dr. Mika, ki pravi med drugim, da so voditelji romunskih Madžarov poslali vladi prošnjo za ureditev položaja Madžarov v onih pokrajinah,

ki so bile priključene Romuniji. Pri tem pripominja, da smatrajo te Madžare za ljudi brezdomce, ker njihovih imen ni v ljudskih spiskih. Romunska vlada je rešila to vprašanje v smislu želja, ki jih je izrazila madžarska manjšina, katera je del nove organizacije romunske narodne obnove. Dr. Miko je prav tako poudaril, da je tudi Arman Calinescu, romunski ministrski predsednik, pokazal največjo naklonjenost pritožbam Madžarov ter odredil, da morajo biti Madžari, ki žele, da bi njihova imena prišla v spiske, na podlagi novega zakonskega osnutka oproščeni taks in vse dotlej, dokler njihova stvar ne bo končno veljavno urejena.

Več članov vlade na gasilskem kongresu

Belgrad, 10. avg. m. Predstoječega gasilskega kongresa v Ljubljani se bo poleg ministra Snoja kot predsednika Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije udeležilo še več drugih članov kraljevske vlade, med drugim gradbeni minister dr. Krek in minister Ante Maistrovič.

Nov šef centralnega Presbira

Belgrad, 10. avg. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov in na predlog predsednika vlade je bil lupokojen šef Centralnega presbira dr. Kosta Luković.

Za vršila dolžnosti šefa Centralnega presbira je bil postavljen Boško Bogdanović, šef informativnega odelka Centralnega presbira.

Uredba o zavodu za gorivo

Belgrad, 10. avg. m. Minister za gozdove in rudnike je na podlagi § 4. uredbi o nacionalnem inštitutu za gorivo in rude v soglasnosti s finančnim ministrom predpisal pravilnik o skladu nacionalnega inštituta za gorivo in rude. § 1. tega pravilnika določa, da se vzdrževanje in pospeševanje nacional. inštituta za gorivo in rude ustanovi na podlagi § 4. uredbi o nacionalnem inštitutu za gorivo in rude »sklad nacionalnega inštituta za gorivo in rude«. Omenjeni sklad bo vodil minister za gozdove in rudnike. Dohodki tega sklada se bodo nalagali na tekoči račun pri Dr. hipotekarni banki v Belgradu.

Sprememba uredbe o zbornicah TOI

Belgrad, 10. avgusta. m. Na podlagi § 113 finančnega zakona za leto 1939-40 je ministrski svet na predlog ministra za trgovino in industrijo predpisal uredbi o spremembi in dopolnitvi uredbi o trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornicah z dne 3. avgusta 1932. Po tej uredbi se odstavek drugi § 16. uredbi o trgovskih in industrijskih zbornicah menja ter se sedaj glasi takole: Za zbornične svetnike se lahko volijo člani javnih in drugih trgovskih društev, kakor tudi osebe, ki so glavni komercialni ali tehnični poslovodje, ali kot člani upravnih odborov delniških društev, rudarskih društev in gospodarskih združenj, v kolikor te zadnje spadajo pod zakon o obrti, pooblašeni podpisovati tvrdko, če imajo volivno pravico in če izpolnijo

pogoje prvega odstavka tega paragrafa, izvemši pogoj, da so najmanj tri leta pooblašeni in da aktivno vodijo obrt na področju zbornice. Pod istimi pogoji se lahko volijo za zbornične svetnike tudi osebe, ki so kot glavni komercialni ali tehnični poslovodje, ali kot člani upravnih odborov ostalih pravnih oseb in vodijo kako obrt, ki spada pod zakon o obrti in so pooblašeni podpisovati tvrdko. Zbornice morajo svoja pravila prilagoditi določilom odst. 2 § 16. uredbi o trgovskih, industrijskih in obrtnih zbornicah, kakor je sedaj spreminjena in dopolnjena. Uredba je z današnjim dnem stopila v veljavo.

Belgrajska policija odkrila velike sleparije

Belgrad, 10. avg. m. Nocojšnja belgrajska »Pravda« je pod senzacionalnim naslovom objavila daljše poročilo o velikih sleparijah, ki jim je prišla na sled belgrajska policija. V Belgradu je že del časa priporočalo potom dnevnega časopisa neko društvo »Interkosma« svoje preparate. Društvo je priporočalo predvsem svoje preparate proti plesi in razna ženska kozmetična sredstva. Društvo je trdilo, da ima glavno zastopstvo v Jugoslaviji velikega kozmetičnega inštituta v Parizu. S soretno reklamo si je društvo pridobilo okoli 10.000 naročnikov, ki so naročili razne preparate, ki so se izdelovali v Zagrebu in Belgradu, pošiljali pa kot preparati centrale v Parizu. Sleparijo je odkrilo več bogatejših študentov, ki so odpotovali v Pariz, kjer so na veliko presenečenje ugotovili, da tak inštitut v Parizu sploh ne obstoji. Policija je zaprla več oseb ter z vso odločnostjo nadaljuje preiskavo.

Osebnosti

Belgrad, 10. avg. m. Upokojeni so naslednji učitelji (ice) v Sloveniji: Nardin Angela v Ljubljani, Cencić Josip v Ptuj, Ivancić Olga v Mariboru, Trampus Lucija v Ljubljani, Kramer Janko v Celju, Seme Anton v Ljubljani, Ambrožić Josip v Ljubljani, Hrovatin Ema v Ljubljani, Kokalj Stefanija v Ljubljani, Lipovec Josip v Ljubljani, Cencić Jurij v Kamniku, Kavčič Amalija v Sulincih, Grom Franc v Ljubljani, Musar Franc v Zidanem mostu, Rakocić Ivan v Gomilici, Grebenc Ana v Ptuj, Kenda Angela v Kamniku, Mazi Uršula v Borovnici in Drašček Gabrijela v Zalogu.

Belgrad, 10. avg. AA. Napredoval je za višjega veterinarskega pristava v VI. položajni skupini pri okrajnem načelstvu v Ljubljani dr. Franc Kovač.

Drobne novice

Newyork, 10. avg. AA. Stefani. Na ameriškem tovarnem parniku »Pipestonuc«, ki plove iz Newyorka v Havre s tovorom bakra, aluminija in drugega blaga, je nastal požar kakšnih tisoč milij

Roparski umor v Medlogu bo kmalu pojasnjen

Celje, dne 10. avgusta.

Danes popoldne se je zbrala pri mestnem poglavarstvu v Celju precejšnja množica ljudi, ki je nestrpno čakala in gledala proti vходу v prostore mestne policije, kamor so pripeljali celjski orožniki člana zloglasne Pečovnikove razbojniške tolpe, 40 letnega Alojzija Grebenska iz Kauč pri St. Ilju blizu Velenja. Po mestu so se razširile vesti, da je Grebenski Alojzij umoril Oevirkovo družino v Medlogu pri Celju. Grebenska so vkovanega v verige na nogah in rokah odpeljali na celjsko orožniško postajo. Velenjskim orožnikom, naredniku Bezjaku Francu in Alojziju Muršecu se je posrečilo, da sta prišla na sled zloglasnemu vlomilec in ga stalno zasledovala. Zvedela sta, da se Grebenski skriva v planinski koči na Kozjaku. Pozno zvečer sta prišla v planinsko koč, kjer je Grebenski dobro razpoložen pil v večji družbi. Orožnika sta potrkala na okno, nakar se je oglasila ožkrbnica. Povedala sta, da sta sosed in bi rada cigarete. Grebenski je bil zelo presenečen in osupljen, ko sta orožnika stopila z naperjenima puškama in mu napovedala aretacijo. Orožnik Bezjak je stopil k njemu in mu vzel iz žepa pištolo »Steyer«, v kateri je bilo 10 nabojev. Poleg tega je pa imel še 10 rezervnih nabojev v žepu. Grebenski se je spočetka zelo upiral aretaciji, končno se je pa udal in pustil, da sta ga orožnika uklenjenega odpeljala v Celje. Po temeljitim zasliševanju na celjski orožniški postaji, ki jo vodi poveljnik celjske orožniške čete g. Major Vindacijević, se je posrečilo izsiliti iz Grebenskega, da je izdal svoje tovariše, katere je gospod major zasledoval s svojimi orožniki in jih aretirval v Zalogah pri Polzeli. So to trije bratje Zgank in sicer Ivan, Andrej in Avgust. Vsi so bili odpeljani v Celje. Grebenski je za enkrat priznal vlogo v Gotovljah, St. Andražu pri Velenju in v Dobriši vasi, kjer je ukradel Marini Razbojškovi 8.800 din. V interesu preiskave zaenkrat še ne moremo priobiti podrobnosti. Zatrjuje se pa, da ni izključeno, da je Alojzij Grebenski morilec Oevirkove družine v Medlogu ter pričakujejo še nocoj njegovo priznanje. Grebensku je celjska policija vzela tudi pretna odšise.

Drzna tatvina

Maribor, 10. avgusta.

Včeraj popoldne ob 4 je uslužbenka hišnega posestnika Lemca na Aleksandrovi cesti št. 68 ališala neko ropotanje v sobah. Nato je šel po

od ameriške obale. Klicem na pomoč se je odzvalo več ladij. Pričakujejo jih v kratkem na kraju nesreče, da rešijo 40 mož posadke.

Kodanj, 10. avg. AA. (DNB.) Neko danesko vojno letalo je padlo pri Esbjergu na tla in se popolnoma razbilo. Pilot se je ubil.

Milan, 10. avg. AA. Stefani: Štirje turisti, en profesor in trije študenti, so se včeraj ubili v Alpah.

Šah v Zagrebu

Zagreb, 10. avgusta. n. Šahovski turnir v Zagrebu se je končal v 4. kolu takole: skupina A: Gligorić, Rajković 3 in pol, inž. Feuer Šiška 3 točke, Jerman, Pavlič, Gottlieb 2 in pol točki, Drašić, Majstorović, Pavlović 2 točki, Aliaš, Medan, Muha 1 in pol točki, inž. Ivkov, Milnar pol točke, Licul 0 točk.

Skupina B: Gabrovšek, inž. Weiss 3 in pol točke, Šubarić 3, Berner, Carev, Rabar, Sorli 2 in pol, Lončarić, Savić 2, Cindrič, Filipčić in Slokan 1 in pol, Mušdeka, Stakić 1 točka, Kurjački 0 točk.

V nocojšnjem petem kolu bo prišlo do srečanja Gligorić-Aliaš, Jerman-Gottlieb, inž. Ivkov-inž. Feuer, Gabrovšek-inž. Weiss, Carev-Šubarić in Sorli-Savić.

Nenadna smrt

Moravče, 10. avgusta.

V sredo zvečer se je vračala z dela iz Soteske Cerar Terezija, po domače Nežna. Ves dan je mlátila, zvečer je pa tožila, kako hudo jo boli glava. Že prejšnjo soboto je izjavila, da se slabo počuti in da jo bo enkrat zadela kap. V sredo zvečer je ni bilo domov in so jo zjutraj našli mrtvo v jarku v Logu, kjer je utonila. Bila je značajna in globoko verna slovenska mati, ki zapušča dva odrasla otroka. Pogreb bo v soboto, 12. avgusta na župno pokopališče v Moravčah. Z družino sočustvuje vsa moravska župnija. Domačim izrekamo iskreno sožalje, rajni materi pa daj Bog večni pokoj!

Napetosti z Japonsko

(Nadaljevanje s 1. strani)

prej skleniti vojaško zvezo z Italijo in Nemčijo.

Pri nemirih, do katerih je prišlo včeraj ob priliki protiangelskih demonstracij, je bil ranjen nek Kitajec. Angleške pomorske oblasti in angleški konzul so protestirali pri japonskih oblasteh, ki pa so od svoje strani spet zahtevale opravičilo in priznanje, da so krivi teh neredov angleški mornarji. Angleške pomorske oblasti so od japonskih zahtevale, naj umaknejo te svoje zahteve. Japonski konzulat tega ni hotel storiti; japonski konzul pa je zahteval sestanek z angleškim tovarišem.

Nemški vojaški strokovnjaki ne zaupajo v japonski položaj na Kitajskem

London, 10. avg. b. Berlinski dopisnik »Daily Telegraph« se v daljšem članku peča z razgovori, ki sta jih imela japonski poslanik Ošima v Berlinu in širatorji v Rimu, v vila d'Este. Odkar se je Ošima vrnil, je stalno v zvezi z nemškimi zunanjim ministrom, ki je poučen o vsaki stopnji prizadevanj obeh veleposlaništev, da se okrepijo odnosi Japonske do ošišča in da Japonska pristopi k italijansko-nemški vojni zvezi.

Vsi dosedanjí tozadevni naporji pa so ostali brezuspešni. Dopisnik pravi, da sta veleposlanika pred nekaj meseci ultimativno izrazila željo japonskemu zunanjemu ministru, naj Japonska pristopi k tej vojni zvezi. Dopisnik dvomi, da bi mogla imeti Berlin in Rim kakšne posebne koristi ali prednosti od trojne vojne zveze, zlasti ne v začetku.

Nemški vojaški strokovnjaki ne presojaajo posebno ugodno izhod kitajsko-japonske vojne za Japonce. Možnost, da bi mogla Japonska v primeru vojne razbremeniti osižene države, je pa še manjša. Zaradi tega se nemška vlada v zadnjem času zelo trudi, da se ne bi skalili odnosi Nemčije do Moskve.

Skupne grške in turške vojaške vaje v Trakiji

Ankara, 10. avg. AA. Havas. Turški časopisi pišejo, da bosta imeli romunska in grška vojska istočasno svoje vaje kot turška vojska. Kakor je znano, bodo turški vojaški manevri od 15. do 21. avgusta v Trakiji.

Globoko potrta naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je dne 10. avgusta ob pol 6 popoldne po daljši bolezni, večkrat previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal moj preskrbni in preblagi oče, gospod

Ivan Smolič

višji uradnik drž. žel. v pokoju

v visoki starosti 92 let.

Nepozabnega pokojnika bomo spemili na njegovi zadnji poti v soboto, dne 12. avgusta ob 4 popoldne, iz hiše žalosti Komenskega ulica št. 14 na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Petra v četrtek, dne 17. avgusta ob 7 zjutraj.

Predragoga pokojnika priporočam v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1939.

Globoko žalujoča hčerka Mici in ostalo sorodstvo.

Severne države - nevtralne

Odločne izjave švedskega in finskega zunanjega ministra o zadržanju vseh skandinavskih držav

Oslo, 10. avg. »Dagbladet« komentira danes razgovor med finskim zunanjim ministrom in zastopnikom časopisa »Allgemeine Zeitung« in piše:

Zunanji ministri severnih držav se bodo razgovarjali konec meseca avgusta v Oslo o skupnih interesih. Vse, kar se je zgodilo od zadnjega sestanka, kaže, da je čedalje težje ohraniti stvarno enotnost v zunanji politiki severnih držav. Stvarni položaj je pri severnih državah tako različen, da bi bila v primeru vojne ena-

ka politika vseh severnih držav popolnoma nemogoča. Danska in Finska sta najbližje ognjišču, na katerem bi izbruhnila morebitna svetovna vojna, obe pa sta usmerjeni strogo nevtralne. Za Švedsko in Norveško bi zemljepisni položaj in čisto praktične razmere imele odločilno vlogo. Spritno takšnih okoliščin ni mogoče niti misliti na kako skupno zunanjo politiko severnih držav. (NDB) Helsinki, 10. avgusta. Švedski vojni minister

Skeld, ki je prisostvoval vaju v Karelski morskini ožini, je izjavil časnikarjem:

»Švedska upa, da se bo izognila vojni, pripravlja pa se za primer blokade. — Glede vprašanja Aalandskih otokov vlada popolno soglasje pri vladi v Stockholm. — Vprašanje obrambe nordijskih držav smatra minister za neprečeno. Velikih finskih vojaških vaj se je udeležila kopna vojska, zaščitni oddelki in mornarica. (DNB)

V Kremlju - v ponedeljek opoldne

Francoski, angleški in sovjetski generali bodo sedli za zeleno mizo..

Riga, v avgustu 1939.

V četrtek dne 10. avgusta so prišli v Leningrad angleški in franc. generali in admirali. Njihov sprejem je pripravljen tako, da bo poteklo vse v popolnem molku. Tuji vojskovodje bodo hodili po mestu do svojega hotela v civilnih oblekah. Po leningrajskih ulicah se za mračnimi tujimi uniformami nikdo ne bo oziral, češ sedaj pa gredo mimo nas tisti, »ki nosijo usodo miru in vojne v svojih neobgljenih rokah.«

V soboto zvečer se bodo ti služabniki ognja in meča odpeljali iz Leningrada naprej v Moskvo, kjer jih bo baje na postaji čakal sam maršal Vorosilov med ostalima maršaloma sovjetske vojske: med bratrim maršalom Budjenjem in maršalom Sapošnikovim. V ponedeljek pa bo prva seja v Kremlju v glavni dvorani vojnega komisariata. Evo, to so gospodje, ki bodo vrgli moč svojega orožja na zeleno mizo v rdečem Kremlju.

Predsedoval bo kot domačin seveda maršal Vorosilov, ki pa ni vojak pa poklicu. Imel bo zato veliko besedo pri glavnih političnih sklepih, v strokovne razgovore pa se ne bo mogel mnogo spuščati, ker teoretično ni izobražen in tudi ne zna tujih jezikov.

Maršal Vorosilov

Vorosilov se je rodil v letu 1881 v Lugansku in je bil do leta 1917 navaden kovinar. Udeleževal se je vseh socialnih uporov in revolu-

cij v bivši carski Rusiji in leta 1908 se je rešil Sibirije tako, da je pobegnil za mejo. Ko je leta 1917 izbruhnila revolucija, se je vrnil v organizacijo rdeče vojske in je dobro izsolal svoje čete v bojih na zapadu in na jugu. To svoje delo je opravil tako dobro, da je postal nevaren tekmelec Trockemu in to tekmo je leta 1925 Stalin odločil na ta način, da je vojni komisariat za Trockim prevzel Vorosilov. On je sedaj eden redkih komisarjev, ki poleg Stalina vladajo že od leta 1925. Za desetletnica ga je Stalin leta 1925 imenoval za maršala.

Ob njem bosta maršala Budjeni in Sapošnikov. Budjeni je mogoče najbolj popularen vojak v sedanji Rusiji. V stari Rusiji je postal podnarednik pri konjenici, obdržal svoje kazaške brke in leta 1925 tudi ustanovil rdečo konjenico. To je izvedel tako uspešno, da ga je Stalin kot starega revolucionarja imenoval za maršala.

Edini ruski vojaški strokovnjak za zeleno mizo bo bivši generalštabni carski častnik Sapošnikov. To je vojaški znanstvenik čistega kova in je postal član komunistične stranke šele leta 1930. Komunisti so ga sprejeli v svoje vrste z odprtimi rokami, ker sami niso imeli nič zanesljive izoliranih častnikov. Sapošnikov je izreden tip častnika, ki govori odlično francoski in angleški. V politiko se ne vmešava, je redkobeseden, skoraj oduren v občejanju. Bil je med sodniki, ki so obsodili Tuhačevskega in tovariše. Je dolg in suh in ljubi plemenito obnašanje.

Angleži

Na angleški strani bodo ob zeleni mizi stali trije gospodje: admiral sir Reginald-Plunket-Ernie-Drax, letalski maršal Burnett in brigadni general Heywood. Admiral s tolikimi vezaji in tolikimi imeni se v Angliji kratko označuje z imenom »admiral z vezaji«. Admiral je bil učitelj mornarstva pri sedanjem kralju Juriju VI in si je od njega izprosil pravico, da sme svoje rodbinsko ime razširiti na vse mogoče prednike, dovajali pa so mu to le pod pogojem, da mora biti med vsemi njegovimi imeni stalna vrsta vidnih vezajev. Odtod ime »admiral z vezaji«. Je lrec po rodu in kot vajak v pravem pomenu »stara hiša«. Na ruski strani se bo moral pogovarjati sicer z mornariškim ministrom Kušnevcovom, ki pa nima pojma o plovi po morju; pač pa bo Rusu pomagal bivši mornariški kaplar Asakov, ki pa ne zna angleško. Na morskem polju torej ne bo mogoče doseči kaj obsežnega.

Pač pa bodo važni razgovori, ki jih bo imel angleški letalski maršal Burnett, ki je znan svetovni polnik. Pozna vse prestolice sveta, samo v Moskvi se ni bil. Njegovo delo bo najpomembnejše, ker se bo moral z Rusi dogovarjati o sodelovanju ruskega letalstva v vzhodnem delu Sredozemnega morja.

Najbolj eleganten med Angleži pa je general Heywood, ki govori zelo dobro francosko, nemško, nizozemsko in italijansko. V Parizu je bil skoraj 10 let angleški vojaški odposlanec. Obetajo, da bo on Ruse s psihološke strani najboljše pogruntal.

Francози

Najstarejši med vsemi pa bo vodja francoskega zastopstva general Doumenc. Ta pa je samo vojak, iz vojaške rodbine, kjer so bili poglavarji družine vojski za več rodov nazaj. Med vsemi temi tujci je on edini, ki govori tudi rusko.

Tokrat bodo sedle te glave za zeleno mizo, da prouče na svojih generalštabnih kartah, kako bi se lahko razvijale prave bitke. Bog daj, da ne bi bilo potrebno, da bi se sestali še enkrat, tedaj pa zato, da bi vodili prave bitke.

Pariz, 10. avgusta. AA. (Havas). V Leningradu sta prišli danes ponoči francosko in angleško vojaško zastopstvo. V pristanišču so jih sprejeli in pozdravili general francoski vojaški ataše Palace,

letalski ataše Ligner in angleški vojaški ataše. Danes dopoldne ob 9 so obiskali ladjo, s katero se je pripeljalo francosko in angleško vojaško zastopstvo brigadni general Cibisov, načelnik generalnega štaba leningrajske vojaške oblasti, kapetan fregate Kamislina, pomočnik načelnika štaba baltijske vojske mornarice major Denisov, poveljnik mesta Leningrada in druge ugledne osebnosti.

Sovjetska vlada je dala angleškemu in francoskemu vojaškemu zastopstvu na razpolago pro-

Porjaveti morete sedaj na 2 načina:

1. Lahko se polagoma navadite na sonce, kar je najpametneje. V tem primeru uporabljajte kremo NIVEA!
2. Lahko pa ostanete tudi dolgo na soncu in hitro porjavite. Tedaj potrebujete ULTRA-OLJE-NIVEA s pojačano zaščito pred pekočimi svetlobnimi žarki.

„Zlato rudo kopljemo...“

Pismo slov. dijaka iz romunskega zlatega rudnika

Gurabarza, 3. avgusta 1939.

Zlato! Kot lepa melodija prevzame človeka in ga spravi iz ravnovesja, prav tako se mu zgodijo, ko sliši besedo: zlato. Ni to prazna beseda; je polna vsebine, kateri pripisujejo različni ljudje različne pomen. Stresel in zadržal bo skupih, ves obraz se mu bo spremenil in oči se mu bodo zablistale, če mu boš omenil o zlato. To je njegovo življenje, v tem je zanj višek sreče. Vzdihtil bo, siromak in se bo razžalostil. Vsakdo ima svoja čuvstva in želje. Kje pa se dobi zlato in kako se godi rudarju, ki ga koplje?

Zlata ležišča v Romuniji

Pri oblikovanju zemlje je precejšen del zlatega bogastva dobila tudi Romunija. V Sedmo-graškem v trikotniku: Abrud — Brad — Zlatna ležijo gmote andezitov, ki so prepreženi z zlatonosnimi žilami. Najbogatejši predel pa se nahaja uro hoda od Brada, katerega izkorišča romunka družba »Mica«. Je to hribovit kraj z malimi rečnimi dolinami, tako da se Slovence lahko privadi kraju. Seveda Gorenjcu ne bo všeč, ko ne bo videl svojega mogočnega Triglava, prijaznega Stročca in brhke Ojstrice, ki bi ga vabili k sebi. Toda tu je bolj mikavna črna tema zemlje s svojim zlatom kot pa »modrina vedrega neba«.

Rimljani so bili tu prvi iskaleci zlata. Zelo zanimiv je način, kako so odločevali dele gnot. Andezit je precej trd kamen in je treba precej truda, preden se odbije del skale. Oni so si pomagali z ognjem in vodo. Najprej so del skale močno segreli in ga nato polili z vodo, nakar se je odločil od celote. To je bilo silno počasno delo in najbrže malo zabavno.

Z naštirnim raziskovanjem so pričeli v 19. stoletju. Začeli so vrtati rov, ki naj bi sekal zlatonosne žile. Pri 800 m so našli na prvi žili, ki pa so bile debele le par centimetrov in ki gospodarsko niso bile uporabne, ker bi bili stroški pridobivanja preveliki. Nadaljevali so z vrtanjem in pri 2000 m so našli na dovolj bogate žile, kjer so nekatere dosegle debeline enega metra. Tu se je razvil prvi revir.

Danes imamo tri revirje. Prvega kot sem omenil, drugi je v razdalji 4 km pod zemljo in tretji 6 km. V te tri revirje odpeljejo vsako jutro električne lokomotive rudarje, nadzornike in in-

store v hotelu »Astoria«. Danes nekoliko po pol dnevi bodo francoski in angleški zastopniki nadejali svojo pot proti Moskvi.

Poljska pošlje v Moskvo „posvetovalno komisijo“

Pariz, 10. avg. b. Vsi današnji francoski listi z zadovoljstvom objavljajo poročila, da bo Poljska odposlala v Moskvo takojimenovalno posvetovalno vojaško misijo. Velika Britanija je predlagala pred 10 dnevi v Moskvi in Varšavi, da mora Poljska, ki bo za časa vojne dobivala vojni material in orožje, biti navzoča pri tako važnih razgovorih v Moskvi bodo izdelali vojni načrt do vseh podrobnosti. Vsi znaki kažejo, da se bo Moskva bolj vezala v evropskih zadevah in nekateri zahtevajo od Moskve, da se opredeli tudi glede gdanskega problema. S tem je bila izvršena manifestacija, da bo Moskva tudi v bodoče sodelovala v vseh evropskih problemih.

Pomen angleških letalskih vaj

London, 10. avg. AA. Reuter. Letalski ministri poročajo: Včerajšnji dan manevrov — napad na London — je bil zelo nevaren za vse bombnike zaradi balonske pregrade. Več kot 200 balonov so spustili v zrak kakšnih 700 metrov visoko, tako da so se komaj videli. Pozno popoldne se je vreme poslabšalo, tako da so balone potegnili nazaj na zemljo, dokler se vreme ne popravi. To so storili zato, da se odstrani nevarnost za civilna letala, ki opravljajo promet med veliko Britanijo in evropsko celino. Toda v vojnem času bi balonska pregrada pomenila veliko nevarnost za napadalce v slabem vremenu. Zaradi megle so napadalci lahko uspešno uresničili svoje načrte. Tako se Westlandu ni posrečilo v celoti izločiti letalski napad.

Hitler v Solnogradu

Salzburg, 10. avgusta. AA. DNB: Hitler je včeraj prvič prisostvoval solnograškemu festivalu. Italijanski in nemški pevec so doživeli topel sprejem; vsi prisotni so pa priredili fuhrerju pri prihodu in odhodu dolge ovacije.

ženirje. Pojdimo z njimi in opazujmo delo in zlato!

Delo pod najhujšim nadzorstvom

Vsak nadzornik odpelje svojo skupino na delo. Pregleda vsa vrata, če so še prav tako zapечатena, kot jih je včeraj po končanem delu zapечатil; nato jih odpre ob navzočnosti delavcev. Na kraju odkopavanja zopet skrbno pregleda, če je vsa barva še tako, kot jo je včeraj naškrpil po kamenju.

V glavnem imamo tu dve vrsti zlata. Prvo je združeno z železnim kršcem in sorodnimi kovinami in se ga more izločiti le kemičnim potom; takega bi hotela družba največ. Druga vrsta pa je samorodno zlato, za katerega so rudarji bolj navdušeni, ker kakšen gram se ga pa le da »suniti«. Tukaj zlato vzgoji mnogo prebrisanih tatov. Malo je rudarjev, ki ne bi poskušali najti načina, kako bi do najvarnejše odnesel »drobtinico od bogatinove mize«.

Pred več leti je skupina rudarjev prišla na imenitno misel. Izvrtali so rov od zgornje strani iz zavarovanega kraja. Šest mesecev so kopali in se znojili, toda niso obupali — podžigalo jih je zlato. Veliko je bilo presenečenje nadzornika, ko je opazil, da v noči nekdo nadaljuje z njegovim delom, in to se je ponavljalo vsak dan, dokler niso pri nadaljevanju z odkopom odkrili tajnega dohoda v revir.

Nadzornik odkopava zlato, delavec pa kamenje in material, kjer je zlato nevidno. Čim se pokaže kako zrnce zlata, takoj delavci odstopijo in nadzornik začne ob navzočnosti višjega nadzornika ali inženirja skrbno in počasi odgrgavati kamenje, kjer se nahaja zlato. Vsa ta material devlje v vrečo in ko je polna, jo trikrat zapetati: dva pečata višjega nadzornika in en pečat njegov.

»Ni vse zlato, kar se sveti«

Toda zlato se ne nahaja v toliki meri, da bi se kar kopalo kot krompir. Tu je treba dobrega očesa, da ne bi zavrgel kakega zrnca. Če hodite po rudniku, se vam povsod svetlika in človek bi mislil: »To je zlato!« Toda hitro se morate domisliti: »Ni vse zlato, kar se sveti!« Ter pogledate bolje in nikjer nič duha o zlato. Pa vam odvali delavec skalo in zapazite lepo belkasto plast kremenja in na njem so posuti drobci zlata in najdete mogoče poleg še lističe zlata, ki tvorijo nekako rožo, ki se vam ob jamski svetilki tako vabljivo svetlika. V andezitnih kamenih vidite zlato, ki vas spominja na zlate kodrčke angelcev. Drugod boste pa zopet našli na zlato, ki bo zelo podobno železni rji, in neizkušen človek bi ga vrzel kot ničvreden kamen delavcu, da ga vrže v stran, toda ta bi ga že pravilno opredelil.

Ob koncu delavnega časa sprejme višji nadzornik vreče, jih skrbno pregleda, steha ter zdevlje v voziček, katerega zopet zapetati. Nato odpelje lokomotiva skrinjo, v kateri je približno 15 kg zlata in dolgo vrsto vozičkov z inženirji, nadzorniki in delavci iz jame. Z različnimi občutki se vozijo soncu nasproti. Večina je utrujena in ob prijetnem odmevanjem drdranju vozičkov podremava, nekateri pa se presedajo, ker jih tarejo skrbi, če bodo srečno prinesli tisti košček kamenja z zlatom iz jame. Ob prihodu iz jame nadzorniki vse delavce namreč natančno preiščejo in če najdejo pri komu le sled o zlato, izgubi delo in orožnik ga žene skozi vso delavsko in uradniško kolonijo v zapor.

Alijančič Peter.

Oton Habsburški v London

London, 10. avgusta. b. »Daily Herald« poroča, da bi moral te dni priti v London Oton Habsburški. Njegovi angleški prijatelji so pripravili teren pri uradnih britanskih predstavnikih, ki niso bili proti njegovemu prihodu. Isti list trdi, da je načrt Otona Habsburškega vzpostavitev monarhije na Madžarskem.

Zgodovinsko pismo

Georges Pernot, ki je predsednik Francoske zveze družin s številnimi otroki, je po sprejemu »družinskega zakonika«, ki si prizadeva zaščititi družino in napoveduje vojno beli kugi, je napisal predsedniku vlade naslednje pismo:

»Prepričan sem, da tolmačim mnenje 300 tisočev družin, ki so organizirani v katoliški zvezi francoskih družin s številnimi otroki, ako se Vam ob priliki objave »družinskega zakonika« globoko zahvalim. Sicer je to res, kot ste že sami podčrtali v svojem lepem poročilu, s katerim ste priporočili parlamentu sprejem tega zakonskega načrta, da novi zakoni še daleč niso dosegli popolnosti in izčrpnosti vsega, kar je potrebno. V teh zakonih manjkajo še nekatere reforme, ki jih vsi zagovorniki zaščite družinskega življenja že zdavnaj goreče podčrtavamo. Toda že v obliki, kot jo ima danes, je »družinski zakonik« na področju gnotne podpore družinam s številnimi otroki kakor tudi na moralnem področju napravil velik korak naprej, korak, h kateremu Vam moramo čestitati vsi, ki nas skrbijo bodočnost ljube Francije. Kolikokrat smo morali dajati poguma družinskim očetom, ki so pri vsem svojem požrtvovalnem garanju imeli občutek, da njihovih težej nih nikdo ne razume in da njihovih žrtev država noče podpreti. Častno mesto, ki ga je zavzela v najnovejših zakonih družina, predvsem pa tista družina, ki ima številne otroke, bo tem očetom spet vrnila pogum in zaupanje v državno oblast, a tudi zaupanje v bodočnost. Prav tako bo tudi naša kmetjska mladina v novi zakonodaji našla mnogo tolažbe in poguma, kajti nova zakonodaja jim je zavarovala pravico, ki je do sedaj niso uživali. Zato sprejmite zase in za vse člane vlade iskrene čestitke in zahvalo vseh krščanskih družin, ki so organizirane v Zvezi, ki ji predsedujem.

K tej zahvali pa si dovoljujem dodati nekatere predloge. Mnogokrat namreč sem že napravil izkušnjo, da naših socialnih zakonov ne poznajo predvsem oni, za katere je namenjena in ki imajo pravico, da bi uživali koristi od nje. Ali se ne bi izplačalo, če bi vlada vprav te najnovejše zakone, s katerimi je zaščiten družina, z mogočno propagando razširila med narod. V ta namen je treba uporabiti vsa propagandna sredstva: tisk, radio, predavanja, letake. Francoski narod mora do zadnjih podrobnosti vedeti, koliko je državi pri srcu zdrava družina. Ako bi potrebovali pri tem delu podporo ali oporo naše organizacije, sem, to se samo po sebi razume, popolnoma na razpolago.

To pismo naj služi kot dokaz za to, da je najnovejša francoska družinska zakonodaja zadela v živo in da je ž njo vlada zares zbrala okrog sebe — potem ko se je znebila glodavcev in razjedavcev ljudskega zdravja v obliki ljudske fronte — vse, kar je v državi in v ljudstvu zdravega in kar hoče, da bi Francija trajala.

Novi možje v Španiji

Suner — Munos Grande — Del Castillo

Burgos, 10. avg. General Franco je imenoval za predsednika političnega odbora falange notranjega ministra Sunerja. Za šefa milicnikov v falangi in glavnega tajnika falange je imenoval generala Munos Grandeja, za podtajnika stranke pa Pedra del Castilla, enega izmed najmlajših zastopnikov falange. (DNB.)

Burgos, 10. avg. Serano Suner, šef zdaj reorganizirane falange, ki so iz nje izšli člani sedanje vlade, velja danes za drugo najvažnejšo osebnost na Španskem, t. j. takoj za generalom Francom. Novi šef milice v falangi, minister general Munos Grande je star 40 let. O njem je znano, da je zvest pristaša generala Franca. Ko je leta 1936. počela revolucija, je bil v Madridu. Republikanci so ga vrgli v ječo in ga obsodili na smrt, toda pozneje se mu je posrečilo, da so ga zamenjali za vjete republikance. Podtajnik stranke falangistov minister Castillo je star 27 let in je doktor prava. Znamenit je po tem, da je skušal s svojimi prijatelji rešiti iz Alicanta Antonia Joséja Prima de Rivero. (Havas)

Madrid, 10. avg. AA. (DNB.) Po vsej Španiji so postavili množična taborišča za mladino španskih falangistov. Nacionalno taborišče pri Gortinu v pokrajini ob Biskajskem zalivu sestoji iz 175 šotorov, pod katerimi biva 1.100 otrok. V Galiciji imajo taborišče z 250 falangistov. V letnem taborišču pri kraju Ciudad Rodrigo se mudi 200 gojenecv pomorske šole, ki so vsi otroci španskih delavcev.

Barcelona, 10. avgusta. AA. (DNB.) Tukašnja policija je preljela 2 anarhistična voditelja, od katerih je prvi priznal 60 umorov, drugi pa 18. Semkaj je prišlo 600 otrok z ladjo »Dominec«, ki so bili za časa španske državljanske vojne v inozemstvu na varnem. Socialni odbor falange je izročil otroke njihovim staršem.

Sodišče za politične prestopke je poslalo poziv bivšemu ministru Valladaremu, ki se mudi v inozemstvu, naj se javi sodišču. V primeru, če bi se ta minister, ki je veljal za eno najpomembnejših osebnosti v republikanski Španiji, ne javil v petih dneh, bo izrečena smrtna obsodba.

ŠPORT

(Glej poročila tudi na 8. strani.)

Punčec o boju z Avstralijo

Pred odhodom v Ameriko se je naš in evropski teniški prvak Punčec mudil v Karlovcu, kjer je dopisniku belgrajškega lista »Vreme« dal nekaj zanimivih izjav. Dopisnik ga je vprašal najprej, kaj bi mu lahko rekel o izidu našega boja z Nemčijo in o svojem uspehu v boju s Henklom. Punčec mu je na to vprašanje odgovoril: »Če hočem biti iskren, moram priznati, da sem tak izid tudi pričakoval. Res je, da sem le redkokdaj pesimist, vendar se v svojih prognozah ne motim. Če dobro poznam vrednost nasprotnika, in če vem, v kakšni formi so naši igralci, je lahko dati prognozo... Pričakoval sem 3:2 za nas, toda to sem dejal le nekaterim svojim tovarišem, ki niso mogli spati od strahu, da končno ne bi izgubili morda še tretjega tekma z istim nasprotnikom, z Nemčijo. Za boj z Nemčijo smo se posebe pripravili. Vsi igralci so bili pod nadzorstvom odgovornih faktorjev, in ne moremo reči, da ne bi bili vsi izpolnili svoje dolžnosti, da bi srečanje z Nemčijo za nas končalo čim boljše. Vsi igralci so bili disciplinirani ter so pravilno pojmovali svojo dolžnost.

Na vprašanje, če se je kaj posebe osebno pripravil za svoj boj s Henklom, je Punčec odgovoril: »Redko kdaj sem se tako vestno pripravil za svoj boj, kakor sem se pripravil za igro proti nemškemu prvaku. In kakor vidite, uspeh ni izostal. Resnično, bil sem prepričan, da bom zmagal, nisem pa o tem rad govoril. Prav mi je prišel odmor od igre v Wimbledonu pa do finala v Davisovem pokalu in za bitko sem se pripravil izredno. Vsi govore o mojem velikem uspehu, zato ker sem premagal Henkla tako prepričevalno, moram pa vam reči, da me zmaga ni prav nič presenetila. Če sem ga že lahko premagal v Berlinu, torej na nemškem terenu (to pa je več kot nevtralen teren), potem ne more biti z nobene strani ugovora ki moji zmagi v Zagrebu. Vedel sem, da moram biti za to srečanje v najboljši kondiciji, da se moram privaditi na vročino, pa sem zato pri svojih pripravah s tem tudi računal. Pred srečanjem z Nemčijo sem vsak dan treniral povrh še v najdebelejšem pulloverju, in to vedno po kosilu, ko sonce pripeka najmočnejše. Težko sem to prenesel, toda zato je bilo toliko lažje igrati v sami srjaci na matchu s Henklom. Pa tudi sicer sem pred tem bojem živel solidno, nisem zvečer hodil nikamor, hodil zgodaj spat, pa tudi vstajal precej zgodaj. Jutranjega kondicijskega treninga nisem nikdar zamudil, pri kosilu nisem jedel mesa, da me ne bi žejalo in da mi ne bi bilo treba med matchem piti preveč vode. Vidim, da mi je to koristilo.

V nadaljnjem je naš prvak podčrtal, da se nikdar ne razburja in ne izgublja živcev toliko, da bi ga to utegnilo preveč stati. Hladnokrvnost, zaupanje, vera v samega sebe, vse to je v športu zelo važno. O sodnikih je Punčec dejal, da so škodovali obojem stranema, vendar prej več nam kakor Nemcem, posebno v igri v dvojce. Na vprašanje, kaj se mu zdi, zakaj pri Nemcih v posamičnih partijah ni nastopil Menzel, je Punčec odgovoril:

»Težko bi človek vedel za pravi razlog. Tolmači se, da zaradi nemške volje, naj bi vsaj posamične igre igrali pravi, čisti Nemci (Menzel je sudetski Nemec). Drugi spet pravijo, da si je dejansko pretegnil mišice na roki; tretji pa, da se je bal občinstva, s katerim se nič kaj posebno ne razume... Vsekakor pa ve Menzel sam najboljšo, zakaj ni nastopil, toda o tem ni hotel ničesar povedati... V nadaljnjem je Punčec izjavil, da Menzel dobro igra le v prvem setu, potem pa ne vzdrži več; ima dobro rutino, pa slabo fizično konstrukcijo. Zato so Nemci raje postavili Göpferta. Tudi če bi bili Nemci postavili Menzla, bi se rezultat končnega uspeha Jugoslavije ne mogel bistveno spremeniti.

O boju z Avstralijo v medzonskem finalu je Punčec dejal: »V Ameriko gremo Kukuljevič, Palada, Mitich in jaz. Vodka bo dr. Cop, z njim pa gre tudi njegova gospa. Največja blamaža za naš šport bi bila, če bi tekmo Avstraliji prepustili brez boja. Ne vemo še, kdo bo naš drugi igralec v posamičnih partijah. Prav gotovo so za nas travnata igrišča handicap. Avstranci igrajo samo na travi, mi pa vse leto na trdih tleh. Dandanes so Avstralijski prav gotovo najboljši na svetu, in če bodo premagali nas, bodo prav gotovo tudi Amerikance. To se pravi, da bodo dobili pokal. Glede nadaljnjih načrtov je Punčec izjavil, da bosta šla po končanem tekmovanju za Davisov pokal z Mitichem v Kalifornijo, prav tako pa sta tja povabljena tudi Palada in Kukuljevič. Nato bosta — po končanih številnih turnirjih — z Mitichem odšla na Havajske otoke, v Hongkong, Singapore ter v Indijo, kjer bosta gostila indijski vladarjev. Tam bosta vso zimo. Iz Indije bosta z Mitichem odšla v Avstralijo. Tam bo Punčeca izredno veselilo, ker bo v znanju lahko mnogo napredoval, saj bo igral z najboljšimi igralci sveta. Iz Avstralije pa se bosta vrnila domov šele spomladi.

Se glede primera s trenerjem Vissaultom je govoril Punčec. Dejal je, da ni točno, kar je bilo v časopisju o tej stvari napisanega. Rok mu je iztekel 31. julija, in če bi bil želel, bi bil lahko še ostal. Nihče pa mu ni obljubil, da bo šel v Ameriko, zato ga tudi nihče ni mogel razaliti. Edino žal mu je, — Punčec — ker Vissaulta nihče od obeh odhoda ni pospremil na kolodvor, čeprav meni, da je tega kriv Vissault sam. Verjetno, da o dnevu svojega odhoda nikogar ni obvestil.

Včeraj, 10. avgusta, so se na kolodvoru v Zagrebu naši reprezentante poslovili od svojih številnih prijateljev. V Ljubljani so se v krajšem razgovoru pomudili z našimi športniki, ki so jih bili prihiti pozdraviti. Potem pa so se odpeljali naprej, v Nemčijo, do Hamburga, kjer se bodo vkrcali na ladjo »Evropa«. Zelimo jim, da bi čim dostojnejše in boljše zastopali v boju z Avstralijo našo mlado državo. Zelimo jim tudi, da bi jim bila v tem boju sreča naklonjena!

Vesti športnih zvez, klubov in društev

One, ki bi radi igrali tenis in se letos iz katerega koli vzroka niso utegnili vpisati, opozarja SK Ilirija, da izrabijo ugodno priliko ter se naknadno vpišejo. V ta namen je uprava znižala vplačnino na polovico. Za malhen znoček more torej vsakdo igrati tenis na prostori pod Celinovo gradom tja do srede oktobra! Vse ostale informacije se dobe pri oskrbniku na samem igrišču.

Ljubljanska atletska združba, službeno: Danes smo prejeli brzopisno obvestilo iz Zagreba, da bo troboj Ljubljana - Belgrad - Zagreb vendar izveden in sicer od 18. do 20. avgusta. Opozarjamo vse atlete, ki spadajo v reprezentanco, da tozadevna obvestila zasledujejo v dnevnem časopisu in da nam takoj javijo, če bo naša intervencija potrebna zaradi dopusta let. Odhod bo v treh skupinah v četrtki, dne 17. v petek, dne 18. in v soboto, dne 19. t. m. ob 11.00. Vsem gg. odbornikom na znanje, da je petek, dne 18. t. m. ob 19.30 v podzemnem tajništvu v Tavčarjevi 1-IV, izredno nujna seja zaradi priprave troboja. Te seje naj se vsi gg. odborniki prispejivo udeležijo. — Predsednik.

Gospodarstvo

Razvoj zaposlenosti v Sloveniji po svetovni vojni

»Spominski zbornik Slovenije« je prinesel med članki, ki dajejo sliko o našem gospodarskem in socialnem življenju študijo inž. Iva Laha o razvoju zaposlenosti v Sloveniji po svetovni vojni. Iz te zanimive študije, ki nam nudi pregled našega delovnega trga skozi vsa poveljna leta in kaže razvojne smeri našega gospodarskega življenja, posnemamo:

Dobro statistiko zaposlenosti more dati le obilgato delavsko zavarovanje. Zato je pri nas statistika Okrožnega urada v Ljubljani tista, na kateri je mogoče prikazati razvoj zaposlenosti v Sloveniji. Pri Okrožnem uradu so zavarovani vsi delavci v Sloveniji razen rudarjev, kmetičev delavcev, državnih, javnih in deloma privatnih nameščenecv.

Število zavarovanih delavcev konec leta 1918 moramo ceniti na kakih 25.000, sedaj pa znaša okrog 100.000, torej se je v dvajsetih letih podvojilo. Delovni trg v Sloveniji se ne razvija enakomerno, temveč valovito. Na začetku in koncu vsakega koledarskega leta zaposlenost pada, v sredini pa naraste. Poleg teh regularnih sezonskih valov, ki trajajo eno leto, imamo zelo regularne konjunkturalne valove, ki trajajo sedem let. Od konca vojne pa do leta 1923 zapažamo, da se zaposlenost stalno dviga. V l. 1923 pa je prišel preobrat, število zavarovanih delavcev, ki je skoraj že doseglo 80.000, je začelo padati in je do konca leta 1925 padlo na 70.000. Tedaj pa je zaposlenost zopet začela narastati in je narasla do leta 1930, ko je zaradi gospodarske krize število zaposlenega delavstva začelo padati in je padlo od nad 100.000 na 70.000 v začetku leta 1933. Položaj na delovnem trgu pa se je tedaj začel na novo izboljševati in lanske leto smo zopet dosegli in prekoračili število 100.000 zavarovanih delavcev.

Podoben razvoj je bil sicer tudi pred svetovno vojno, vendar tedaj ni bil tako izrazit kot pa je v zadnjih letih.

Leta 1926 je uvedel Okrožni urad v Ljubljani detalno statistiko zaposlenosti po industrijskih skupinah. Iz te statistike je razvidno, da se zaposlenost po posameznih industrijskih skupinah zelo različno razvija. Razvoj zaposlenosti pri gradnjah nad zemljo, pri industriji kamenja in zemlje ter pri gradnji železnic, cest in vodnih zgradb gre precej vzporedno. Prva in

druga industrija sta v času krize nazadovali za 50%, gradnje nad zemljo od 10.000 na 5.000, industrija kamenja in zemlje od 6.000 na 3.000. Pri gradnjah železnic, cest in vodnih zgradb pa za poslenost ni toliko padla, ker so oblasti skrbale za izvrševanje javnih del v svrhu olajšanja brezposelnosti.

Hišna služničad kaže skozi vsa leta stalno napredovanje, daši je tudi ta podvržena rednim sezonskim valovom. Od okrog 6.600 hišne služničadi v l. 1926 je število naraslo na 9.400 konec leta 1938.

Pri gostilnah, kavarnah in krčmah ter higieni je zanimivo posebno to, da secijski valovi zelo hitro narasčajo in ravno tako strmo padajo, kar je pa posledica tujkega prometa. Industrija predelavanja kože in oblačila industrija sta v teku let precej nazadovali. Šele od l. 1934 naprej opažamo počasi dvigovanje zaposlenosti obeh industrij. Industrija predelavanja kože, v katero spadajo predvsem čevljarji, je zaposlovala pred krizo nad 4750 delavcev, sedaj jih zaposluje komaj 3250, oblačilna industrija, v tej se nahajajo krojači, pa je imela 6250 delavcev, sedaj jih ima okrog 5500.

Pri tekstilni industriji opažamo izredno hitro napredovanje. L. 1926 smo imeli v tekstilni industriji samo 5000 tekstilnih delavcev, trenutno jih imamo že nad 17.000. Ta industrija, ki tudi med svetovno gospodarsko krizo ni nič trpela, se je v dobrem desetletju več kot potrojila.

Velikega pomena je za Slovenijo gozdno-zagarska industrija. Ravno ta industrija pa je v svetovni gospodarski krizi trpela nazadovala. Od okrog 12.500 delavcev l. 1929 jih je ostalo l. 1932 po končani gospodarski krizi samo 6000. Prva leta po svetovni gospodarski krizi je sicer ta industrija nekoliko napredovala, toda že l. 1935 je začela ponovno padati zaradi sankcij proti Italiji. Od začetka l. 1937 sicer zopet napreduje, toda stanja pred krizo še ni dosegla. Industrija za predelovanje lesa in rezbarstvo med krizo ni posebno padla. Je pa zato nazadovala celo do l. 1934. Od tu dalje je v glavnem nekaj časa stacionarna, zadnja leta pa zopet narasča, vendar do nekdanjega viška je še daleč. Pred krizo je ta industrija zaposlovala nad 7000 delavcev, sedaj pa jih zaposluje le nekaj nad 5000.

Na razstavo poslani živali bodo ocenjene. Najlepše in najboljše dobe denarne nagrade, diplome, kolajne in priznanja. Društva, ki bodo svoje pošiljke čim boljše organizirala in poslala čim lepši material, dobe v trajno last čestne diplome.

Kdor hoče razstavljati, naj se prijavi najkasneje do 16. avgusta. Kdor še ni prejel prijavnice in navodil, naj jih takoj zahteva od: Razstavnega odbora, Gajeva 9-1, soba 6, Ljubljana, kjer se lahko tudi osebno zgleda. Razstavniki pisarni sporočajo tudi svoje želje in nasvete, ki bi prišle v poštev pri ureditvi razstave. Prevoz je brezplačen. Tvrde, ki hočejo razstavljati pod svojim imenom, plačajo stroške za prevoz same.

Posesne spremembe v mestu in okolici

Posesnik Stanko Sitar je prodal zasebnici Almi Stigarijevi, stanujoči na Miklošičevi cesti št. 40 par. št. 226 k. o. Brinje v izmeri 700 m² za 26.000 din.

Posesnik Anžič Alojzij, Ljubljana-Moste, Zaloška cesta št. 119 je prodal Ignaciju Rotarju, pekovskemu mojstru na Vrhniki hišo št. 119 na Zaloški cesti, spadajočo pod vl. št. 581 k. o. Moste, za 105.750 din.

Tvrda F. P. Vidic & Komp. je prodala stavbeniku Valentinu Battelinu, Rožna dolina XV/3 par. št. 1350/45 k. o. Vič v izmeri 250 m² za 17.000 dinarjev.

Posesnik Kremžar Ivan ml., št. Vid nad Ljubljano št. 6 je prodal Pavliču Ferdu, posestniku v Ljubljani, Tržaška cesta št. 101 par. št. 1096 k. o. Vič za 20.000 din.

Danes premiera francoskega filma ponovni Henrika Bernsteina

STRUP

V gl. vl. znameniti Charles Boyer in Michele Morgan Predstave ob 16 in 21
Kino Union, tel. 22-21

KINO SLOGA tel. 27-30

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Očetova pesem

Metropolitan opere. — Gajljiva drama slove brez matere, ki okusa vse trdote sirotništva in cirkušnega življenja, a nilegov lep glas ga končno pripelje v naročje svojega očeta, velikega umetnika. — Film, ki seže vsakemu do srca.

Posesnica Ponikvar Ivanka v Črnučah št. 11 je prodala Doklerju Vladimiru, notarskemu kandidatu v Rogatcu hišo št. 136 na Črnučah, spadajočo pod vl. št. 319 k. o. Črnuče za 35.000 din. Ta je potem prodal to hišo vpokojencu inšpektorju Vinku Jančiču za 40.000 din.

Posesnik Milan Zavrtanik Vikre št. 8 je prodal v Ljubljani, stanujoči zasebnici Zinki Gasperein posestvo vl. št. 296 k. o. Spodnje Pirnice za 80.000 din.

Posesnik Duša Anton, Veliko Mlačovo št. 19 je prodal Francetu Ahlinu, železničarju v Stranski vasi št. 17 par. št. 389/1 k. o. Grosuplje za 15.500 din.

Ljubljanska kreditna banka je prodala hišo št. 19 v Šmartnem pod Šmarno goro, spadajočo pod vl. št. 229 k. o. Šmartno, za 27.000 din posestniku sinu Marjanu Zaleteu. Banka je hišo svoj čas kupila na javni sodni dražbi.

Posesnik Franc Lampel v Novih Jaršah je prodal etrajniku Ermanu Dragotinu in ženi Ivanji, stanujočima v Vrtniku pri Rumi, donavska banovina, novo hišo št. 27 v Novih Jaršah, vl. št. 158 k. o. Branje, za 41.000 din.

Posesnik Martin Debeljak je prodal Avgustu Oredkarju in njegovi ženi Franciški, Tržna ulica št. 6 hiša št. 79 v Dravljah, vl. št. 312 k. o. Dravlje za 170.000 din.

Mag. uradnik Krmar Rudolf je prodal Franu Vrbinču ml., posestniku v Štepanji vasi št. 34 par. št. 350/5 k. o. Karlovaško predmestje v izmeri 27.259 m² za 81.777 din.

Živinski sejmi

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Celju dne 7. avgusta l. l. Teleta l. vrste 14 din, 2. vrste 12. — Goveje meso l. vrste prednji del 10 din, zadnji del 12 din; goveje meso 2. vrste prednji del 10 din, zadnji del 12 din; 3. vrste prednji del 8, zadnji del 10 din; evinjna 16 din, slanina 16, evinjna mast 17—19 din za silogram. — Pšenica 200 din, ječmen 190, rž 200, oves 200, koruza 170, fižol 250, krompir 150, seno 60, slama 40; pšenična moka 250, koruzna moka 200, ajdova moka 400 din za 100 kg. — Jajca 0.75 za komad, mleko 1.75—2 din za liter.

Borze

Dne 10. avgusta 1939.

Denar

Angleški funt 258.—

Nemški čeki 14.30

Bolgarski čeki danes na zagrebški in na belgrajski borzi niso beležili. Le na ljubljanski borzi je bila notacija za blago.

Devizni promet na zagrebški borzi je znašal 2.26 milij. din, na belgrajski borzi pa 4.3 milij. din. Promet v vrednostnih papirjih na belgrajski borzi je znašal 900.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaj:

London 1 funt	205.76—208.96
Pariz 100 frankov	116.20—118.50
Newyork 100 dolarjev	4378.00—4438.00
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan-Trst	231.45—234.55
Praga 100 kron	151.00—152.50
Amsterdam 100 gold.	2343.00—2381.00
Berlin 100 mark	1768.62—1786.38
Bruselj 100 belg	746.70—758.70

Ljubljana — Slobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.85—147.15
Newyork 100 dolarjev	5459.76—5519.76
Zeneva 100 frankov	1239.19—1249.19
Amsterdam 100 gold.	2919.77—2957.77
Bruselj 100 belg	930.50—942.50

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
Sofija 100 levov	82 bl.

Zagreb — Zasebni kliring:

Grški boni	31.65—32.35
----------------------	-------------

Belgrad — Zasebni kliring:

Grški boni	32.25 den.
----------------------	------------

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 11.74, London 20.73875, Newyork 443, Bruselj 75.27, Milan 23.30, Amsterdam 236.10, Berlin 177.75, Stockholm 106.85, Oslo .04.20, Kopenhagen 92.60, Sofija 5.40, Praga 15.175, Varšava 83.40, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.145, Buenos Aires 102.625.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

Ljubljana 465	—468
Zagreb 465	—468
Belgrad 464.75	—465

Ljubljana. Drž. papirji: 7% invest. posojilo 100—101.50, agrarji 61.75—62.50, vojna škoda promptna 465—468, begunske obveznice 86.75 do 87.50, dalm. agrarji 83—83.50, 4% severni agrarji 52—53, 8% Blerovo posojilo 100—101.50, 7% Blerovo posojilo 93.50—94.50, 7% posojilo Drž. hip. banke 100.50—101.50, 7% stab. posojilo 101.50 den. Delnice: Narodna banka 7350 den, Trboveljska 174—177.

Zagreb. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 100.50—101.50, agrarji 60.50—62, vojna škoda promptna 465—468 (467), begunske obveznice 86.75 do 87.50 (87.50), dalm. agrarji 82.25—82.75 (83), 8% severni agrarji 59.50 bl., 8% Blerovo posojilo 101—101.50 (101.50), 7% Blerovo posojilo 94—94.50 (94—94.50), 7% posojilo Drž. hip. banke 101.50 bl., 7% stab. posojilo 100—101.50. — Delnice: Narodna banka 7350 den., Priv. agr. banka 210 den., Trboveljska 174—176, Gutman 44—49, Sladk. tov. Osijek 80—81 (80), Osj. livarna 150—162, Isis 30 den., Jad. plova 320 den.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. posojilo 101 bl., vojna škoda promptna 464.75—465 (465 do 465.50), begunske obveznice 86.25—86.75 (86.50 do 86.75), dalm. agrarji 82.75—83 (82.55—83), 4% severni agrarji 59 bl. (59), 8% Blerovo pos. 100.50 den, 6% žum. obv. 81—82 (80.75). — Delnice: Priv. agrarna banka 209—210.50 drobni.

Razmejitve češko-moravskih in slovaških železnic

Danes je odpotovala iz Belgrada posebna delegacija iz prometnega ministertva v Bratislavo, da sklene s slovaškimi železnicami plačilni sporazum glede mednarodnih železniških transportov. V delegacijo je imenoval g. prometni minister v sporazumu z g. predsednikom ministrskega sveta, g. dr. Janka Grampovčana, g. Alojzija Kavčiča in g. dr. Relja Ostojčiča. V Bratislavi ostane naše zastopstvo šest dni. Kakor smo obveščeni od merodajne strani, se bo izravnanje medsebojnih dolgov in terjatev vršilo v slobodnih devizah.

Z železnicami češko-moravskega protektorata pa je tozadevna konferenca odgojena za drugo polovico meseca septembra. Naše železniško ministertvo je odpovedalo z veljavnostjo od 1. julija t. l. dosedanjim klirinški način plačevanja naših dolgov. Ker gre za razmeroma velike vloge (v zadnjih sedmih letih so naše železnice prejele v češko-slovaško-jugoslovansko kliringu okoli 150 milijonov čeških kron) je zadeva novega sistema denarne izravnavne z ozirom na novo nastale razmere silno važna. Pričakovati je, da se bo tudi z železnicami češko-moravskega protektorata sklenil ugoden sporazum.

Nemčija je vpeljala s 1. avgustom t. l. zelo dalekosežne omejitve na področju železniških transportov. To je zelo važno za naše izvoznike, kajti Nemčija od 1. avgusta t. l. ne sprejema nobenega blaga več, za katerega bi se morala plačati vojzina za tuje železnice v Nemčiji. Nasprotno je po novi uredbi o plačanju voznine nemogoče frankirati železniške pošiljke, namenjene za inozemstvo do namembnih postaj v inozemstvu. S temi strogimi odredbami hoče Nemčija do skrajnosti omejiti odliv deviz iz svoje države in povečati pritisk deviz v Nemčijo. Naša železniška uprava bo morala z ozirom na novo stanje zavzeti svoje stališče. dr.-g.

Ali bomo dobivali nafto, bombaž in natracit iz Sovj. Rusije in Turkestana

V zvezi z lansko konferenco gospodarske male antante v Bukarešti in s kasnejšo konferenco železniških ekportov v Carigradu, so naše železnice izdelale izvenbalkanske potniške tarife in direktno blagovno turško-jugoslovansko tarifo, katere namen je pritegniti pomorske transporte iz Male Azije na železniške proge balkanskih držav. Ta ideja bi se že realizirala, ako bi se na vprašanje plačanja deležev jugoslovanskih železnic stvar ne zavlekla. Kakor čujemo iz merodajnih mest, se bo to vprašanje v kratkem ugodno rešilo na ta način, da bo Turčija namesto slobodnih deviz dobavljala naši industriji bombaž, nafto in antracit, kar bo morala Turčija ubirati voznino za svoje eksportne proizvode za celokupni prevoz do izhodnih omejenih postaj v Jugoslaviji. Turčija etoju v dobrih gospodarskih odnosih s Sovjetsko Rusijo in veled tega bi nam ona mogla dobavljati nafto, antracit in bombaž namesto slobodnih deviz v svrhu plačanja svojih dolgov iz železniških transportov.

Razstava malih živali

Kr. banska uprava priredi s sodelovanjem rejskih organizacij in posameznih rejcev na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. septembra l. banovinskih razstav malih živali ter izdelkov in priprav za reje malih živali. Ta prireditve bo največja tovrstna razstava, kar jih je bilo do sedaj v Sloveniji. Obseg razstave:

I. Živali: 1. perutnina vseh vrst in pasem: kokoši, pure, race, gosi in okrasna perutnina. 2. golobi vseh vrst. 3. kuni vseh pasem. 4. koze in ovce. 5. plemeniti kožuharji. — II. Izdelki proizvodov reje malih živali: 1. kožuharovina in izdelki (ovace, koz, kunce, kožuharjeve). 2. usnje in izdelki. 3. angorska, ovčja volna in usnje. 4. perje, puh. 5. meso in jajca. — III. Predmeti, ki so v posredni ali neposredni zvezi z rejo malih živali: valilniki, umetne kocke, zaklopna gnezda, napajalniki, krmilniki, napajalniki za koze itd. — IV. Veterina in higiena. — V. Literatura, načrti, slike, fotografije, grafiki in v. v. v kolikor spadajo v rejo malih živali. — VI. Vzorna bivališča: kurčice, kunčnice, — golobnjaki itd. — VII. Krmila. Razstavljajo lahko predvsem organizirani rejci, rejska središča, rejske ustanove, nadalje neorganizirani rejci in tvrdke z aparati in pripomočki za rejo malih živali.

Droline novice

Koledar

Petek, 11. avgusta: Tiburcij, mučenec; Suzana, devica in mučenica.
Sobota, 12. avgusta: Klara, devica; Hilarija, mučenica.

Novi grobovi

† V vasi Stope pri Laškem je umrl v 85. letu starosti gospod Hrastnik Blaž, oče laškega župana gospoda Hrastnika Karla. Pokojni je bil odličen in zaveden kmet. Njegovo posestvo je bilo vedno vzorno obdelano in tudi rodovitno. Pokoj njegovi duši. Sorodnikom naše iskreno sožalje. Pogreb bo na farno pokopališče v Laškem danes ob 8 zjutraj.

Osebnosti

— Iz učiteljske službe. S kraljevim ukazom je po prošnji premeščena v Ljubljano Ljudmila Skrbinkova, učiteljica 5. pol. skup. na ljudski šoli v Framu.

Poveljnik orožništva na severni meji

Maribor, 9. avgusta.

Pred nekaj dnevi smo poročali, da se je mudil v Mariboru poveljnik jugoslovanskega orožništva general Milutin Stefanović. Prispel je v družbi svojega adjutanta, Slovenca majorja Bogomira Rohrmanna. Gosp. general je poleg Maribora obiskal tudi razne kraje na severni meji. Zelo so ga zanimali razmere, v katerih živi naše obmejno ljudstvo. Ustavil se je v raznih obmejnih krajih ter stopil v stik s krajevnimi čimtelji, tako tudi z župniki. Razgovarjal pa se je tudi s kmečkimi ljudmi, se zanimal za njihove gospodarske in družinske razmere ter je pokazal globoko razumevanje za naše razmere in življenje. Posebno je z zanimanjem spremljal razvoj naših obmejnih krajev v koroškem kotu, katere zelo dobro pozna, saj se je boril ramo ob ramo s slovenskimi borci za svobodo Koroške. V Črni je obiskal grobove padlih koroških borcev, potem si je ogledal tamošnji svinčeni rudnik ter je stopil v stike z rudarji in delavci, s katerimi se je po domače pogovarjal. Ustavil se je potem še v Mežici, v Prevaljah, v Guštanju, Dravogradu in Marenbergu. Iz Maribora pa je potem napravil izlete v vzhodne kraje na meji ter so zlasti Slovenske gorice napravile nanj globok vtis. Gosp. generala so v vseh krajih, kjer se je ustavil, zelo lepo sprejeli. Domače prebivalstvo ga je povsod navdušeno in pristrano pozdravilo ter so ga ti spontano pripravili sprejemi prav radostno presenetili. S severne meje je odnesel poveljnik našega orožništva najlepše vtise, navdušil se je za kraje in za ljudi, prav tako ugoden vtis pa je zapustil pri obmejnem prebivalstvu.

Kino Kodljevo tel. 41-64

Danes in jutri ob pol 9. uri nagrada film-ska umetnina

Beli eskadron Nevarno poznanstvo

(Ana May Wong — Akim Tamirov)

— Akademski pevski zbor na Bledu. V soboto 12. t. m. bo priredil APZ na Bledu ob 21 v dvorani »Prosvetnega doma« veliki koncert slovenske umetne in narodne pesmi. Vsi koncerti APZ so bili povsod veliki dogodki in zato ni čudno, da vlada med domačini in med gosti za nastop naših akademikov veliko zanimanje. Predprodaja vstopnic se vrši v trafiki »Park-hotela«. Opozorjamo vse okoličane, da si vstopnice nabavijo že v predprodaji. Cena vstopnicam je od 4 do 15 din.

— Ob prvem svetovskem romanju 19. in 20. avgusta bodo potovali Ljubljanci z drugim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 9.20. Ne bilo bi namreč prav, da bi romarji z gorejske, kamniške in kočevske proge, ki se morajo že ob 6 oziroma ob 6.30 pripeljati v Ljubljano, čakati tu na kolodvoru do 9.20, medtem ko bi Ljubljanci šli na prvi vlak. Tudi Notranje mora pobirati prvi vlak, dočim bo drugi vozil do Rakeka brez postanka prav zato, ker bo pozneje odšel iz Ljubljane. Drugo romanje, ki bo 26. in 27. avgusta in za katerega sprejemamo prijave se do nedelje 13. t. m., bo za Ljubljance prikladnejše, ker bo romarski vlak odpeljal iz Ljubljane že ob 7.45 in se tudi v nedeljo pozneje vrnil kot ob prvem romanju.

— Aljažev klub v Ljubljani sporoča, da bo 13. avgusta sv. maša v Vratih ob 10, na Veliki planini ob 9, na Kolcah ob 10 in prav tako na Pokljuki. Za Kredarico nismo mogli dobiti za to nedeljo duhovnika. Na Marijin praznik 15. avgusta pa bodo sv. maše: na Kredarici ob 8, v Planici ob 11, na Veliki planini ob 9, na Kolcah in na Pokljuki ob 10.

— Volitve delavskih in nameštenskih obratnih zaupnikov. Zaupniške volitve so sedaj v polnem teku. Po zadnjem uradnem poročilu Delavske zbornice v Ljubljani z dne 4. avgusta so se do sedaj izvršile volitve v 380 obratih in je bilo izvoljenih vsega 911 zaupnikov. Od teh jih je dobila: Zveza združenih delavcev — Jugoraz 210, Strojovna komisija 309, Narodna strokovna zveza 179, Jugoslovanska strokovna zveza 169, Zveza društev privatnih nameštencev 9, neopredeljenih 8, neorganiziranih 21, Botič 6. Zveza združenih delavcev je do sedaj številu svojih zaupnikov že zvišala od 210 na 372. Banska uprava je doslej potrdila 118 zaupnikov. Od teh: Zvezi združenih delavcev 50, Strojovni komisiji 48, Jugoslovanski strokovni zvezi 17, Narodni strokovni zvezi 13. Xdor je bral poročila v drugih časopisih, je moral dobiti vtis, da je Zveza združenih delavcev dobila vsega 11 zaupnikov. Kakor pa je razvidno iz gorjih uradnih poročil, to ne drži. Doslej so od vojne sem pri zaupniških volitvah v številu zaupnikov vodili marksisti, kakor pa izgleda, se bo leto prvič zgodilo, da ne bodo dobili več absolutne večine.

— Prijetna družba čez vse! Neprijeten duh po potu je kvari. Odpravi ga SANOPED. Glavna zaloga: drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.

— Opozorilo onemoglim in nad 70 let starim delavcem in nameščencem. S pravilnikom o zbiranju in uporabljanju podpornega sklada za starost in onemoglost je predvideno izplačilo podpor osebam, starejšim od 21 let, ki so:

a) nad 2/3 onemoglo in delanezmožne ter imajo v času po 1. juliju 1925 vsaj 250 tednov članstva pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, ali pa so stare nad 70 let in imajo v času po 1. juliju 1925 vsaj 500 tednov članstva pri OUZD; b) siromašnega stanja, navezane na podporo in ne spadajo med uslužbenice, ki so zavezani pokojninskemu zavarovanju nameščencev. Vse one osebe, ki so zgorajne pogoje izpolnile pred 1. septembrom 1937, bi morale vložiti prošnje za priznanje podpore najkasneje do 1. julija 1938. Več prizadetih oseb v določenem roku prošnje sploh ni vložilo, ali pa so vložili prošnje po preteku gornjega roka in je OUZD take prošnje kot prekasno vložene zavrnil. Z dopolnitvami pravilnika, ki so bile objavljene dne 26. julija 1939, pa je določen nov rok za vložitev prošnje in sicer do 1. septembra 1939. Opozorjamo vse one osebe, ki so bile že pred 1. septembrom 1937 nad 2/3 delanezmožne in so imele v času od 1. julija 1925 do 1. septembra 1937 nad 250 tednov članstva, odnosno so pred 1. septembrom 1937 izpolnile 70. leto starosti in so imele nad 500 tednov članstva, pa prošnje za podporo sploh niso vložile, da zahtevajo takoj od Okrožnega urada za zavarovanje delavcev tiskovino za vložitev prošnje in vložijo prošnjo pred 1. septembrom 1939. Vsi oni pa, ki so prošnjo prekasno vložili (po 1. juliju 1938) in je bila zaradi tega prošnja zavrnjena, naj v istem roku pri OUZD pisмено zahtevajo, da se vzame njih prošnja ponovno v pretres. Za bodočo pa velja pravilo, da mora sleherni upravičenec zaprositi za priznanje podpore najkasneje v roku 1 leta, odkar je izpolnil pogoje (postal nad 2/3 delanezmožen ali izpolnil 70. leto starosti). Prošnje, ki bi bile vložene po preteku 1 leta, more OUZD odkloniti.

— Tamar v Planici. Planince obveščamo, da bo na praznik, 15. t. m., ob pol 11 v Marijini kapeli pri Tamarju služba božja.

— Razpis zdravniškega mesta Dobrna. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje zdravniško mesto v Dobrni v svojstvu pogodbenega zdravnika. Rok za vlaganje prošnje je do 31. avgusta 1939.

— Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

— Nesreča pri igri. Naša zivahna mladina se vedno izmišlja nove igre, s katerimi se zabava, in tako jo je pogruntala tudi včeraj mladež v Podgradu v bližini Device Marije v Polju. Šli so zabijati kole in graditi taborišče. Najmočnejši so s težkim zidarskim kladivom zabijali kole v zemljo, drugi pa so jih držali. Tako je tudi 13-letni Alojzij Jevnikar, sin vdove progovnega delavca, držal količek, ki ga je zabijal njegov sošolec. Pogledal je vstran in pri tem popravil roko, medtem pa je tovariš udaril s kladivom. Zadel ga je na prst desne roke, ki je prišel med količek in kladivo. Z zmečkanim prstom so ga spravili v ljubljansko bolnišnico.

— Nesreče. Pri napajanju živine se je zaletel v 45 letnega posestnika Ivana Anžurja iz Zagorice št. 5 pri Veliki Loki, domač vol in ga sunil v levo stran prsi. Mož je dobil hude notranje poškodbe in ima zlomljenih nekaj reber. — Pri nabiranju lesnikov je pčil gad v desno roko 8 letnega šolarja Ivana Šarla, posestnikovega sina iz Stranske vasi 18. Ker je fantku kljub takojšnji podvezi roka zelo otekala in prehajala oteklina na ramo in pleče, so ga prepeljali v bolnišnico, kjer upajo, da ga bodo še rešili. — Pri Kleiderju na Pristavi št. 8, pri Orchovici, so mleti hruške za namakanje. Pomagal je in podajal hruške tudi 13 letni sin Kleider Alojz. Zaradi nepredvidnosti mu je potegnilo desno roko med valje in mu popolnoma zmečkalo tri prste. — Pri spravljanju sena se je Francetu Pavlinu, posestniku iz Ratež pri Brusnicah, prevrnil voz sena. Voz je padel na Pavlina in mu zlomil levo nogo. — Z odra je padel zidar Kupljenik Mihael s Trške gore. Mož je dobil hude poškodbe po nogah in na hrbtu. — Vsi navedeni se zdravijo v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji.

— Pri zaprtju, motnjah, v prebavi vzemite zjutraj, še na prazen želodec en kozarec naravnega »Franz-Josefa« grenčice.

— Važno, da veste, kje se dobi najhitrejša črna izgotovljena obleka, ako vas doleti naključje, da jo rabite. Ivrčka F. I. Gorčar jih ima vedno že izgotovljene ali pa vam lahko takoj izgotovi. — F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

— Pri zahvali g. Antona Brecljnika je bilo po pomoti izpuščeno pevsko društvo »Sloga«, katerega mu se družina Brecljnik iskreno zahvaljuje.

— Iz obrtnopravnih ozirov v interesu prometne varnosti in da se prepreči okvare cest in cestnih objektov, se prevozniki blaga z motornimi vozili opozarjajo na čl. 50. pravilnika o prevozu potnikov in blaga z motornimi vozili z dne 16. maja 1935. Sl. 1. št. 359/51, ki določa: »Vozar mora vedno imeti prepis dovolila in, če sta določena tudi voznik red in tarifo pri sebi. Vozilo za prevoz blaga smejo spremljati poseben spremljevalec, ki ga odredi odposiljatelj blaga, ali pa delavci, zaposle-

ni pri iztovarjanju in opravljanju nadaljnjih del na blagu. Izrabna ovršnost motornega vozila za prevoz blaga mora biti na vidnem mestu na vozilu samem označena. Motorna vozila za prevoz blaga imajo lahko skupno maksimalno težo in brzino, ki jo predpisuje uredba o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.« Nedopustno je torej prevažanje drugih oseb, kakor zgoraj omenjenih, preobremenjevanje vozil in prekrščenje maksimalno dovoljenega brzine. Prekrški so kaznivi po čl. 60 omenjenega min. pravilnika, odnosno po § 397. ob. z. (25-1500 dinarjev), oziroma po čl. 36. min. uredbi z dne 6. junija 1929, Ur. 1. št. 273/64 (zapor 1-30 dni ali globa 50-1500 dinarjev), kolikor ne spada kaznivo dejanje pod strožje kazenske odredbe.

— Umora osumljeni Valentin Bitežnik puščen na svobodo. Letos 1. junija je bil v Stožicah pri Ljubljani aretirani delavec Valentin Bitežnik skupno s svojim sinom Ludovikom. Oba sta bila osumljena, da sta bila povzročitelja žalostne in nasilne smrti Alojzije Bitežnikove, žene prvega. Sin Ludovik Bitežnik je 30. maja zgodaj zjutraj pritekel na policijsko stražnico na Tyrševi cesti in javil, da si je njegova mati z britvijo prerezala vrat in da leži mrtva na postelji. Odhitela je tja na Bitežnikovo stanovanje v Stožicah policijska komisija, pozneje pa še sodna komisija. Mrogi znaki so kazali na to, da ni mogla Alojzija Bitežnikova izvršiti samomora, nekatere okoliščine so zlasti obremenjevale moža Valentina Bitežnika, ker se je nekam sumljivo obnašal napram policijskosodni komisiji. Proti Valentinu Bitežniku, ki je bil odveden s sinom v sodne zapore, je bilo uvedeno kazensko postopanje. Preiskava je dognala, da je bila Bitežnikova že dalj časa duševno neuravnotežena, da je kazala znake duševne razkrojenosti in da je večkrat gojila samomorilne namene. Izkazalo se je, da si je Bitežnikova res sama končala življenje. Tudi zdravniški izvedenci so potrdili, da so vse poškodbe, ki so bile ugotovljene pri Bitežnikovi, tako tipične za one poškodbe, kakršne si prizadevajo samomorilci. Po mnenju zdravnikov gre za ureze, ki so svojstveni pri samomorilcih. Državno tožilstvo je na podlagi dognanj sodne preiskave sedaj ustavilo proti Valentinu Bitežniku kazensko postopanje zaradi zločina umora. Valentin Bitežnik je bil včeraj puščen na svobodo. Tudi proti sinu Ludoviku je bilo že poprej postopanje ustavljeno.

Lep uspeh obrtne razstave v Št. Vidu

Komaj nekaj dni je odprta res lepa obrtna razstava v Št. Vidu, ko se kažejo tudi že prvi znaki, da bo letošnja razstava uspeša, kakor še nikdar poprej. Vsak dan prihaja vedno več obiskovalcev, ki pa večinoma niso le radovedneži, ampak tudi kupci. Ljubljanci seveda prihajajo v prav lepem številu, mnogi tudi samo zato, da vidijo, kaj zmorejo šentvidski obrtniki, posebno pa mizarji. Saj so razstavljene opravke kar lepi vzorci in zgledni tako, da marsikdo odhaja z razstave, čeprav ničesar ni kupil, s trdno voljo, da bo dal napraviti nekaj podobnega, kar je pač videl nekje na razstavi. Zlasti pa je pomembno, da na razstavo prihaja vedno več tujcev. Iz vse Slovenije prihajajo kupci, ki si razstavo ogledajo in tudi marsikaj naročijo. Zanimivo je, da z veliko vneto obiskujejo razstavo tudi Hrvatje-letoviščarji, ki živijo v naših letoviščih v Sloveniji. Ti so razstavljalcem prav posebno dobrodošli, ker je skoraj vsak tudi kupec. Tujci zelo hvalijo razstavo in spretnost šentvidskih mizarjev, zadovoljni pa so tudi z izredno nizkimi cenami. Razstavljalci so že sedaj, ko je razstava šele komaj nekaj dni, kar lepo pohvalijo. Vsi pričakujejo, da bodo sklenili toliko kupcij, kakor še nikdar poprej in da bo prihodnje leto v vseh delavnicah treba posušeno pljuniti v roke, če bodo hoteli izvršiti vsa naročila.

Sv. Benedikt v Slov. goricah

Na našem mladinskem taboru v nedeljo 13. avgusta bo pozno sv. mašo v cerkvi sv. Treh kraljev opravil kitajski škof Ceng, kar bo zelo razveselilo naše ljudstvo, posebno še našo organizirano mladino, ki ta dan obhaja svoj praznik in pokaže, kaj zna in kako se pripravja za bodočnost. Seveda bomo ljubeznost kitajskega škofa poplačali s primerno zbirko za njegove kitajske misijone, v katerih delujejo tudi slovenski misijonarji in slovenske šolske sestre iz Slov. Bistrice. Domačini, pa tudi sosede, pridite v cerkev sv. Treh kraljev, in darujte svoj dar za kitajske misijone! — V cerkvi sv. Treh kraljev obhajamo 15. avgusta najslavnejše praznik Marije Vnebovzete. Na predvečer bo ob 6 pridiga in večernice ter rimska procesija, na praznik sam je rana in pozna služba božja pa tudi popoldanska v tej cerkvi. V celem bodo ta dan štiri svete maše. Romarji, pridite!

Po državi

• Letalo ubilo krave. V Slavoniki Požegi se je zgodilo na poskusnem letališču letalska nesreča, ki k sreči ni zahtevala ljudskih žrtv. Aeroklub iz Osjeka je priredil propagandne polete za občinstvo, ki se je ves dan vozilo nad poškoško okolico. Proti večeru, ko se je letalo poslednjič pripravilo za polet in je že bilo v zagonu, je prignal neki posestnik svoje krave čez letališče. Letalo se ni moglo ustaviti ter je zadelo v krave in nato padlo na tla. Dve kravi sta bili takoj ubiti, letalo pa je k sreči le malo poškodovano.

• Ljudje umirajo od stekline. Preteklo nedeljo zjutraj so pripeljali iz Jajca v bolnišnico v Travniku 26 letnega kmeta Risto Kozica, ker je kazal prve znake stekline. Ker v travniški bolnišnici ni Pasterovega oddelka, ga niso mogli sprejeti, marveč so ga zaprli v posebno sobo. Bolezen se je hujšala in je nesrečnik najprej na drobne kose raztrgal svojo obleko, nato pa začel butati z glavo ob zid. Policija je skupno z nekim zdravnikom odločila, da morajo Rista takoj prepeljati v sarajevsko bolnišnico. Ko je vratar v spremstvu šestih stražnikov odprl vrata, se je nesrečni Risto ves krvav zaletel proti vratom, da bi prišel na svobodo. Le z veliko težavo so ga ukrotili in ga obklesli v pristilno srajco. Nato so ga spravili v avtomobil in odpeljali proti Sarajevu. Tik pred Sarajevom pa je Risto v groznih bolečinah izdihnil. V enem mesecu je to v travniškem in zenickem okraju že šesta žrtev stekline.

• Nagl se je iz vagona in se ubil. V Sarajevu se je mudila skupina dijakov skopljanske gimnazije. V sredo zjutraj so se odpeljali z vlakom proti Brodu. Skozi okna vagona so si dijaki ogledovali pokrajino, dijak Akentije Mulatović pa se je, ko je vlak vozil čez most, predaleč naglil skozi okno in je z glavo s tako silo zadel ob ograjo mosta, da je v nekaj trenutkih izdihnil.

• Tatinska kuharica. Okrožno sodišče v Bjelovarju je obsodilo nevarno tatiko kuharico Antonijo Baštole, doma iz Mojstrane v radovljiškem okraju, na dve leti in osem mesecev ječe zaradi raznih tatvin, ki jih je zagrešila na Bledu, v Lescanah ter po raznih hrvaških krajih.

Ljubljana, 11. avgusta

Radio Ljubljana

Petek, 11. avgusta: 12. Naše pesmi (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Melody Jazz 14. Napovedi — 19. Napovedi, poročila — 19.40 Plošče — 19.40 Nac. ura: Problemi industrije v Sloveniji (g. Drago Potočnik, urednik) 20. Adam: »Če bi bil kralj, uvertura (plošče) — 20.10 — Zenska ura: V življenju zaznamovani (ga. Anica Lebarjeva) — 20.30 Reproduciran koncert simfonične glasbe — 21.15 Akademski pevski kvintet: 22. Napovedi, poročila — 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi

Petek, 11. avgusta: Belgrad: Zagreb — 20.30 Popovič: »Sodobna ženac.« — Zagreb: 20. Igra — 20.30 Solistični konc. — Praga: 19.20 Smetanova opera »Libuša« — 23.20 Filh. konc. — Bratislava: 19.40 Slovaške narodne. — Sofija: 19.15 Verdieva opera »Moč usode.« — Varšava: 19.30 Orkester, zbor in solisti. — Budimpešta: 20.10 Igra — 22. Plošče. — Trst-Milan: 17.15 Violina — 21. Opereta. — Rim-Bari: 21.30 Simf. konc. — Florenca: Dunajski valčki. — Dunaj 20.15 Simf. konc. — Stuttgart: 21. Opera »Gianni Schicchi.« — Monako: 20.15 Italijanski koncert. — Beromünster: 21. Ork. konc. — 22.10 Plesna gl. — Strassbourg: 20. Opera.

Sestanki

FO Ljubljana-mesto. Pozivam vse žlane, da se udeležijo sestanka drevi točno ob pol 8 v Gospodarski zvezi. Sestanek je zelo važen, zato pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Določeni reditelji imajo takoj po sestanku skupen pomenek. — Tajnik.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

• Na letovanju utonila. 14 letna Maja Gajšek iz Zagreba je prišla k svojim staršem na letovanje v Dalj. Deklica se je šla s prijateljicami kopat v Donavo. Ker ni znala plavati, je zšla v globino in utonila. Neki kopalci so ji hoteli pomagati, pa je niso več našli.

• Varčen tat. Uradniku nemških železnice Josipu Schildu je ukradel Ljubljani Vučičević ponoči v vlaku 1200 dinarjev in 150 nemških mark. V Sarajevu so Ljubljano prijeli. Na policijski se je izkazalo, da ima Vučičević na vesti že več tatvin denarja na vlakih. Nakradeni denar je Vučičević nalagal v pošto hranilnico, kjer je imel naložen že precejšen znesek.

• Hruška vzrok smrti. Pri Banjaluki se je v reki Vrbas kopala 7 letna Emilija Schneider, ki je znala prav dobro plavati. Nenadoma pa so tovarišice zapazile, da se Emilija potaplja. Kopalci so skočili za njo in jo potegnili iz vode. Zastonj pa so bili vsi napori, da bi ji rešili življenje, čeprav ni bila dolgo časa v vodi. Zdravnik, ki so ga takoj poklicali, je ugotovil, da je deklica obtičala v grlu hruška, zaradi česar se je Emilija zadušila.

• Vlom v zagrebškem Kaptolu. Predsnočnim je bil izvršen v stanovanje kanonika dr. Radičevića na Kaptolu v Zagrebu drzen vlom, ki pa ga je policija v nekaj urah pojasnila, prišla obslomilica in vrnila ukradeno lastnino. Ob treh zjutraj je kanonikov sluga Sošec opazil na dvorišču Kaptola sumljivega človeka. Sošec je prišel klicati, neznanec pa je pobegnil. Sluga je tekel za njim in v bližnji ulici je neki stražnik bežečega že ujel in ga odvedel na policijo. Ko je sluga prišel domov, je opazil, da je bil izvršen v delovno sobo kanonika dr. Radičevića vlom ter da je odnesenih raznih dragocenosti, denarja in tujih valut v vrednosti nad pol milijona dinarjev. Prijeti neznanec je na policijski po dolgem oklevanju priznal, da je Blaž Ernešič in da je na dvorišču stražil, medtem ko je znani zagrebški vlomilec Nikola Gumhalter po lestvi splezal v prvo nadstropje, od zunaj zaklenil spalnico dr. Radičevića in nato vlomil v njegovo delovno sobo. Policija pa je Gumhalterja kmalu našla in prišla. Vlomilcu ni preostalo drugega, kakor da je v celoti priznal vlom in tudi povedal, na katerih mestih je skril ukradeno blago. Tako je mogla policija že v dopoldanskih urah zbrati vse ukradene stvari in jih vrniti lastniku.

• V Travniku so uveli listo pijancev. Policija v Travniku ima mnogo posla in muke z velikim številom tamkajšnjih vnetih prijateljev kralja alkohola, ki venomer povzročajo po gostilnah in drugih lokalih izgrede, tako da si drugi meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo meščani že skoraj ne upajo nikamor na pozarec vina. Zdaj pa je okrajno načelstvo v Travniku sestavilo listo, na kateri se blešče imena 36 najbolj znanih travniških pijancev. To listo je načelstvo poslalo vsem gostilnam in drugim lokalom, kjer se točijo me

LJUBLJANA

Trojni jubilej uglednega obrtnika

Danes obhajata srebrno poroko ugledni ljubljanski tapetniški mojster gospod Franc Jager in njegova soproga gospa Terezija. Preteklo pa je tudi 25 let, odkar je gospod Jager s pomočjo svoje kot mravlja pridne soproge iz skromnih začetkov ustvaril ugledno podjetje, ki slovi daleč naokrog po svojih solidnih izdelkih.

Gotovo bi znala povedati mnogo veselega in žalostnega s te 25 letne poti, ki nam nazorno pred očene trnjejo pot slovenskega obrtnika. V 25 letih, kar je g. Jager samostojen mojster, je izučil »zofologijo«, kakor v šali imenuje svojo obrt, že mnogo dobrih pomočnikov in s tem veliko pripomogel k razvoju tapetniške umetnosti pri nas. G. Jager je pa tudi že 25 let zvest naročnik »Slovenca«. Tem trem jubilejem pa se kmalu pridruži še četrti. Zakaj g. Jager se s svojimi urnimi koraki že bliža Abrahamovemu naročju. Naš France mu bo sicer stisnil roko, vendar mu pa še cela kopica let ne bo osivela las in čeprav mu hodi v vas vnučič, se ne bo tako kmalu priklonil k tlom, ostal bo vedno vesel in razigran kakor doslej.

Čestitkam širokega kroga prijateljev in znancev se pridružujemo tudi mi z željo, da bi oba jubilarita srečna, zdrava in zadovoljna dočkala čas, ko se bodo navedeni srebrni jubileji spremenili v zlate jubileje. Posebno pa želimo, da bi nam g. Francelj s svojim lepim in močnim tenorjem še pogosto zapel »Starček« in dirigiral »Mornarjac, Bog živi in blagoslovi oba jubilarita!

I. Glavni dobiček tombole Rdečega križa je parcela. Doslej so imele vse tomboleske prireditve za glavni dobiček avtomobil ali vsaj motorno kolo. Rdeči križ je krenil na novo pot. Določil je za glavni dobiček lepo stavbno parcelo v Šiški pri novi cerkvi. S tem je hotel zainteresirati našega človeka za njegovo zemljo, za domačo grudo. Saj je največja sreča za človeka, če si more postaviti na lastni zemlji svoj mirni dom, kjer uživa svojo družinsko srečo. Ljubo doma, kdor ga ima! Ljubljanci in okoličani! Pridno segajte po naših tomboleskih kartah. Ze za 5 din lahko dobite lepo parcelo. Vsaka karta je pa tudi kamen za dom naših samarijanov. Pomagajmo jim pri gradnji, podpirajmo njihovo plemenito delo!

I. Urejevanje Pogačarjevega trga z vsem Nabrežjem. 20. septembra tja doli do Zmajčevega mosta s perutnarskim trgov vred se je pričelo in bo v kratkem končano v splošno zadovoljnost ljubljanskih gospodinj in tudi prodajalcev. Seveda bodo pa morali obiskovalci Pogačarjevega trga in pasantje Nabrežja 20. septembra nekoliko potrpeti, ker se bodo morali umikati delavcem in jih zato opozarjamo, naj hodijo na Pogačarjev trg izpred škofije. Z večino bo cesta urejena s toplo površinsko obdelavo, namreč spragmentirano, v senci pa morda tudi z mrzlo površinsko obdelavo, in sicer s trinolitom, kakor je urejena Trdinova ulica. Sprameki, ki ga poznamo že z več ulic, je lahko tekoč bitumen, t. j. asfaltna snov, ki jo je treba segreti, nato pa se brizga na dobro sprano in pravilno pripravljeno ter popolnoma suho makadamsko podlago, naposled pa se posuje s kamnitim zdrobom in zvalja z lahkim valjarjem. Pogačarjev trg bo sprameksiran sedaj že drugič, da bo površina še močnejša in bolj gladka. Ta način obdelave sicer ni posebno močan in ni za težke vozove s konjsko vprego, pač pa za motorni promet in za pešce. Glavno pri tej obdelavi je pač preprečenje, da bi voda ne pronicala v makadam in z razkrajanjem ne povzročala blata in prahu. Trinolit je pa posebna patentna tekoča mešanica, ki se rabi popolnoma enako, toda brez segrevanja. Tudi ni treba, da bi bila površina popolnoma suha, kar je važno, da je delo mogoče tudi v manj toplem in suhem vremenu, torej tudi pomladi in jeseni. S trinolitom so krpali ulice celo že ob slabem vremenu, a pri sprameksu mora biti vroče in popolnoma suho vreme. S trinolitom utrjena površina ceste je enaka kakor pri sprameksu, vendar pa je treba še počakati, kako se bo trenolit obnesel.

I. Listnica je plavala po Ljubljani. V torek dopoldne je opazil Ivan Romih, sluga v tovarni Hribar, da plava pod franciskanskim tromostjem v nizki Ljubljanski usnjati premdet, podoben veliki listnici. Sedel je na kolo in spremljal po nabrežju počasi plavajoči predmet ter ga končno prestregel pod šempetrskim mostom, kjer sedaj grade novo zatvornico in strugi Ljubljanice. Našel je rjavo listnico, ki je bila lepo napeta in polna raznih listin. Vse listine so nosile naslov Ivana Mraka, trgovca iz Gornje vasi nad Škofjo Loko. Zanimivo pa je bilo, da v listnici ni bilo niti dinarja. Pošteni najditelj je odnesel listnico na policijo, kjer so takoj pravilno sklepali, da je listnico lastniku izmaknil najbrž žepar in jo potem, ko je pobral iz nje denar, vrge v Ljubljani v dobri veri, da se bo potopila. Naključje pa je žeparju prekrizalo račune in tako je bila listnica z dokumenti vred najdena in vrnjena lastniku.

I. Beračil in kradel je v Prešernovi ulici predvečernji R. L. iz Vevč, star 37 let. Najprej je nekje pogledal malo pregloboko v kozarec, nato pa se je lotil obiskovanja trgovin v Prešernovi ulici. Alkohol mu je dal korajžo in je zato povsod precej krepko potrkal, da bi padlo kaj žvenka. V trgovini Suttner pa se je hudo razjezil, ker niso hoteli pokazati razumevanja za njegovo žejo, ker se je z obnašanjem izdal, da je itak že nekoliko vinjen. Ves togoten je zmerjal prodajalce, vmes pa je previdno spravil v žep budilko, ki jo je na mizi lahko dosegel. Nato je odšel iz trgovine in bi plen srečno odnesel, če ga ne bi opazovala druga stranka, ki je bila v trgovini. Tako pa so ga hitro našli v sosedni trgovini, kjer je tudi korajžno beračil. Stražnik je v njegovem žepu takoj

Konjske dirke na Cvenu

V nedeljo, 13. avg. bodo jesenske kasaške in galopne dirke; na praznik, 15. avg. bo pa jugoslovanski kasaški derby. Pripravljenih je 51 konj, med temi 6 za derby in 12 za galopske dirke. V nedeljo, 13. t. m., še bolj pa na praznik, 15. t. m. bodo dirke zelo napete. Posebno zanimiv bo jugoslovanski kasaški derby, kjer se bodo kosali že znani konji, kakor Salta (Šumak), Nelson Viktor (Slavič A.) in Danica (Weitzl K.). Iz Zagreba se udeležijo med drugimi tudi slovit žrebec Samers, ki je odnesel že 268.000 din nagrad. Zato vsi ljubitelji lepih konj in konjskega športa v nedeljo in na praznik na lepo in rodovitno Murško polje. Tudi vse ostale obiskovalce bomo zadovoljili v šotorih na dirkališču in po dirki pa v priznani gostilni gospe Katike Rajhove na Moti. Prav vsi nam pomagajte še bolj dvigniti našo kmečko murpoljsko konjerejo. Iz Ljutomeri bodo vozili od vlakov avtobusi.

našel pogrešeno budilko, grešnika pa je odpravil v hotel, kjer bo shajal tudi brez budilke.

I. Lasje so se mu vneli. Redko nesrečo je doživel večeraj 19-letni natak Milan Humar, po rodu Ljubljančan. Službuje sicer na stari pošti v Kranju, mudil se je pa nekaj dni v Ljubljani in je stopil večeraj k brivcu in si dal umiti glavo. Pri sedanjem modernem stanju higienskih naprav in kemikalij, s katerimi se strizže lasje in strežijo frizure, je seveda tudi brivec uporabil za umivanje las posebno tekočino, nikakor pa ne mila in vode. Tekočina za umivanje las je bila zelo hlapljiva in vnetljiva. Natak si je med umivanjem hotel privoščiti cigareto in ko je prižgal žveplenko, je plamen užgal hlače in okrog njegove glave je kar bušnil plamen, ki je našel v vnetljivi tekočini obilo najugodnejšega goriva. Brivec je skušal svojem gostu hitro udušiti plamen, ki je gorel iz las, kar se mu je tudi posrečilo. Natak pa je kljub temu odnesel hude opekline po obrazu in tudi lasje so mu bili na mnogih mestih posmojeni. Zatekel se je v ljubljansko bolnišnico.

I. Prav brezobziren je bil kolestar, ki je večeraj popoldne podrt tovarniškega delavca, 27-letnega Franca Struklja, doma iz Bakarica pri Sušaku in uslužbenega v Ljubljani. Kolestar se je zaletel v delavca in ga podrl, tako da se je hudo potolkel po glavi. Kolestar pa jo je urno popihal naprej, ne da bi se zmenil za ponesrečenca, ki je moral oditi v bolnišnico.

I. Iz Ljubljane in države izgnane osebe. Za nedoločen čas sta iz Ljubljane in cele države izgnani Ivana Bosler, rojena 1900 na Dunaju, postrežnica, in Jožica Bosler, rojena 1924 v Ljubljani.

MARIBOR

Mariborski železničarji proti novemu delavskemu pravilniku

Maribor, 10. avgusta.

Obe poverjeništvu kluba železničarjev JRZ Maribor in Maribor-Studenec sta sklenila za snoči zborovanje, ki se je vršilo v Špurejvi dvorani v Studencih ter je zelo dobro uspelo. Zborovanja se je udeležilo okrog 250 oseb, tako da je bila dvorana nabito polna. Glavna točka je bilo obravnavanje novega pravilnika za železniške delavce, ki prinaša mnogotera poslabšanja ter ga zaradi tega naši železničarji odklanjajo.

Shod je vodil Kristovič, ki je uvodoma pozdravil oba narodna poslanca Mašiča in Kobana, nato pa je tolmačil posamezne točke novega delavskega pravilnika, ki so se vršile v Špurejvi dvorani v Studencih ter je zelo dobro uspelo. Zborovanja se je udeležilo okrog 250 oseb, tako da je bila dvorana nabito polna. Glavna točka je bilo obravnavanje novega pravilnika za železniške delavce, ki prinaša mnogotera poslabšanja ter ga zaradi tega naši železničarji odklanjajo.

Shod je vodil Kristovič, ki je uvodoma pozdravil oba narodna poslanca Mašiča in Kobana, nato pa je tolmačil posamezne točke novega delavskega pravilnika, ki so se vršile v Špurejvi dvorani v Studencih ter je zelo dobro uspelo. Zborovanja se je udeležilo okrog 250 oseb, tako da je bila dvorana nabito polna. Glavna točka je bilo obravnavanje novega pravilnika za železniške delavce, ki prinaša mnogotera poslabšanja ter ga zaradi tega naši železničarji odklanjajo.

m. Dva velika požara. Na Slemenju je nastal požar v gozdu veleposelnika Viktorja Urbasa. Posestnik je imel v gozdu tesače, ki so si tam kuhali, zvečer pa so pozabili ogenj pogasiti. Ponoči je veter razpihal žerjavico ter odnesel iskre v suho travo, tako da je bil naenkrat velik kompleks gozda v plamenih. Zgorelo je 4 orale smrekovega, hovevega in bukovega gozda ter znaša škoda 30.000 din. Prihitele so na pomoč požarne brambe iz Selnice, Ruš, Smolnika, Limbuša. Ker pa je gorelo na strmih hribov, niso mogli gasilci z motorkami ognju do živga. Pomagali so potem drugim ljudem, ki so z orodjem gasili požar ter so ga omejili. — Drug gozdni požar pa je bil v Vrhovodu na Pohorju v gozdu posestnika Marina. Gorel je kompleks gozdov pod pohorskim razglednim stolpom. Požar so omejili gasilci iz Pekar, Studencev in iz Bistrice. Posestnik Marin ima 10.000 din škode. Gozdni požari so sedaj posebno nevarni, ker je trava in listje zaradi hude vročine vse suho ter se vsak požar bliskovito širi po hosti.

m. SSK Maraton — kolesarska sekcija. Pozivajo se vsi člani, ki imajo kolesa, da se v nedeljo ob 11. udeležijo spreveda po končani dirki okrog Pohorja. Kolesarji naj se zberejo na cilju — križišče Korosčeve in Vrazove ulice, do 10. Načelnik.

m. Ogenj je uničil dve gospodarski poslopji. V Metavi pri Sv. Petru je izbruhnil velik požar na gospodarskem poslopju posestnika Martina Kokola. Okoliščine, ki so povzročile požar, so res nenavadne. Posestnik Kokoč je odšel z ženo v vinograd, doma pa so ostali samo njegovi trije sinovi, stari 9 in 10 let, ter so se pred hišo igrali. Naenkrat pa so prišli po poti mimo hiše trije moški, ki so tiščali vsak svoje kolo ter so povprašali, kje gre pot na Duplek. Nato so zahtevali od otrok, da jim pokažejo to pot ter jim do ceste peljejo kolesa. Fantje pa so se tej zahtevi uprli ter pobegnili na hlev in se skrili v slamo. Moški so skočili za njimi in jih s silo primorali, da so jim peljali kolesa. Pri tem lovu po slami pa je eden od moških, ki je kadil cigareto, izgubil ogorek v slami. Malo ga je iskalo, potem pa pustil ter s fantom odšel. Ta ogorek je bil očitno vzrok požara. K sreči so še sosedje utegnili rešiti iz hleva živino. Posestnik trpi 60.000 din škode. Drug požar je bil na Ciglencah, kjer je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Voudana Dominika. Škode je 30.000 din. Posestnik sumi, da mu je nekdo prav za njegov rojstni dan podtaknil požar.

m. Smrt pobira stare. V Zolgerjevi ulici je umrl v starosti 87 let upokojeni železničar Franc Guzel. — V visoki starosti 90 let je umrla v Tyrševi ulici 24 soproga upokojenke Marija Vremsak. V bolnišnici je pokosila smrt 76-letnega zasebnika Ivana Mesariča.

m. Krznarstvo P. Semko, Gosposka 37, vam nudi sedaj ceneje kožuho in krznarske izdelke. m. V kleti se je ubil. Na nenavaden način se je smrtno ponesrečil posestnik Avgustin Slaček iz Cenkeve v Slov. goricah. Slaček je šel v klet po

uspela. Nato pa je poročal o političnem položaju ter o delu slovenskih poslancev. — Za njim je govoril poslanec Koban, ki je opozarjal na prizadevanja slovenskih poslancev, da se izboljša položaj slovenskih železničarjev. Zatem je Sprager iz Tezna opozarjal na težek položaj železniških delavcev v delavnicah, kjer akordanti ne pridejo do svojih pravic, začasnih delavcev pa tudi po dolgih letih ne nastavijo za stalno. — Predsednik kluba železničarjev JRZ Maribor-Studenec Würzinger je prečital resolucijo, ki so jo zborovali soglasno sprejeli. Resolucija je bila izročena poslanca, da jo predloži na merodajnih mestih. — Predsednik mariborskega kluba železničarjev JRZ Ferk je govoril o delu poverjeništev ter o nujnih potrebah železničarjev.

Zanimiva debata se je nato razvila, v katero so posegli številni navzoči, med njimi tudi takšni, ki niso člani JRZ. Zlasti ti poslednji so vsi brez izjeme hvalili delo JRZ ter njeno prizadevanje za železničarje. Priznavali so, da se do sedaj še nihče ni toliko trudil, da bi se položaj slovenskih železničarjev izboljšal ter so prosili poslance, da jim ostanejo še nadalje naklonjeni. Shod se je zaključil v splošni harmoniji ter so odhajali zborovalci prepričani, da so njihove koristi na pristojnih mestih dobro zastopane in da bodo podvzeti vsi koraki, da se jim tudi v bodočnosti zavarujejo vse pravice.

sadjevec, pa mu je naenkrat postalo slabo. Zgrudil se je na tla, pri tem pa je s tako silo udaril ob cementni tlak, da si je prebil lobanjo. Njegovi domači so ga našli nezvestnega, zanesli so ga v posteljo, kjer pa je kmalu umrl.

m. Velike lesne tatvine na Pohorju. Večernaj smo že poročali o aretaciji Rudolfa Korajže v Rušah, ki je kradel les ter ga odvažal s tovornim avtomobilom v Varaždin. Izkazalo se je sedaj, da je Korajža kradel les kar na gangsterski način zelo velikopotezno. Kradel je stavbni les in deske po vsem Pohorju ter ga prevažal z najetimi tovornimi avtomobili v Varaždin, kjer ga je prodajal trgovcu Kleinu. Prevoznikom, ki so mu prevažali les s avtomobili, ter trgovcu Kleinu se je predstavljalo kot lesni trgovec. Tako je prišel ponoči 6. avgusta kar z dvema tovornima avtomobila k Sv. Martinu na Pohorju ter je odpeljal s skladišča lesnega trgovca Kunstla kar 10 in pol kub. metra lesa v Varaždin. Z žage Josipa Kollerja v Bistrici pri Rušah je odpeljal z dvema avtomobila deske, prav tako pa je odpeljal več avtomobilov desk s skladišča veleposelnikov Glančnika in Glaserja v Rušah. V Ožboldu ob Dravi je ukradel posestniku Času cel vagon borovega lesa, ki je bil zložen ob cesti ter že prodan tekstilni tovarni Doctor in drug. Korajža je prišel po les s tovornimi avtomobili ter ga je v eni noči odpeljal. Korajža je vse tatvine priznal. Izročili so ga okrožnemu sodišču v Mariboru.

Slovenj Gradec

Občni zbor MJRZ za okraj Slovenj Gradec je bil minulo nedeljo dopoldne. Vodil ga je začasni predsednik okrajne MJRZ Vostner Matko, poročilo banovinskega odbora MJRZ in program MJRZ je podal g. Golob iz Ljubljane, politično poročilo pa g. Kroflič iz Celja. O namenu mladinske politične organizacije in o stanju MJRZ v okraju je poročal začasni predsednik Vostner. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta. Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen Vostner Matko, za podpredsednika Cepelnik Anton iz Šostanja, za tajnika Zaponšek Ivan iz Starega trga, za blagajnika Štukovnik Ivan iz Velenja in za odbornika Čas Ivan iz Mislinja. Pri slučajnostih se je razpravljalo o narodnem taboru v Slov. Konjicah, ki bo dne 27. t. m. in o drugih aktualnih zadevah.

Ognjena krogla na nebesnem svodu

Letošnje leto pa je res polno redkih nebesnih pojavov. Kažejo se novi kometi, zvezdni utrinki padajo na zemljo, vreme pa je neprerazunljivo in polno neviht. Enega takih redkih pojavov so imeli priliko opazovati v ponedeljek v Mecklenburgu in na Pomorjanskem. Ob 10 zvečer se je na jasnem nebu prikazala ognjena krogla, mnogo večja kot mesec, ki se je z veliko naglico gibala v krogu. Iz žarečega vrtilca so na vse strani švigali dolgi žarki. Ko se je meteor kake pol minute tako vrtel, je v severovzhodni smeri švignil po nebu in izginil za obzorjem. Za njim se je poglobil veličasten svetel rep, iz katerega so se valpala majhna ognjena telesa kot iskre. Pri vsem pojavu pa ni bilo slišati nobenega poka, vse je minilo v noči.

Vozni red

za potovanje udeležencev na gasilski kongres v Ljubljano

14. avgusta 1939

1. Udeleženci proge Maribor-Štore potujejo z rednim potniškim vlakom št. 515, ki odhaja iz Maribora ob 5.07 in dospe v Ljubljano ob 9.02, ali pa z rednim vlakom št. 519, ki odhaja iz Maribora ob 9.16 in dospe v Ljubljano ob 13.22.

2. Udeleženci proge Murska Sobota-Ormož, proge Čakovce-Dol. Lendava in Čakovce-Pragersko naj potujejo iz Murske Sobotice z rednim vlakom št. 8723, ki odhaja iz Murske Sobotice ob 5.18, iz Ljutomeri ob 6.04, iz Dol. Lendave ob 5.27 in iz Čakovca ob 6.33 in prihod v Ljubljano ob 13.22.

3. Udeleženci proge Dravograd Meža-Celje potujejo z rednim vlakom iz Dravograda Meže ob 7.24, iz Velenja ob 8.57, od Celja dalje s posebnim vlakom ob 10.30, ki dospe v Ljubljano ob 12.38. Z istim posebnim vlakom potujejo udeleženci proge Celje-Trbovlje vključno, ki odhaja iz Celja ob 10.30, iz Zidanega mosta ob 11.20, iz Trbovelj ob 11.41. Udeleženci proge Savski Marof-Zidani most naj potujejo z rednim vlakom št. 618, ki odhaja iz Brežic ob 9.57 in od Zidanega mosta dalje s posebnim vlakom, ki dospe v Ljubljano ob 12.38. Posebni vlak ima postanek od Celja do Trbovelj.

4. Udeleženci proge Novo mesto-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 9214, ki odhaja iz Novega mesta ob 6.25 in prihaja v Ljubljano ob 8.45.

5. Udeleženci proge Kočevje-Grosuplje potujejo z rednim vlakom št. 9311 iz Kočevja ob 4.

6. Udeleženci proge Ljubljana-Jesenice se vozijo z rednim vlakom št. 911 iz Jesenic ob 5.40 ali ob 10.25.

7. Udeleženci proge Rogatec-Grobelno potujejo z rednim vlakom št. 2114 ali 2124 iz Rogatca ob 9.14 ali ob 17.17.

8. Za udeležence proge Metlika-Novo mesto in Novo mesto-Ljubljana vozi poseben vlak z odhodom iz Metlike ob 8, iz Novega mesta ob 9.18, iz Trebnjega ob 9.53 in prihaja v Ljubljano ob 11.33.

15. avgusta 1939

1. Za udeležence proge Maribor-Zidani most vozi poseben vlak, ki odhaja iz Maribora ob 2.15, iz Poljčan ob 3.02, iz Celja ob 3.49 in prihaja v Ljubljano ob 5.40. Ta vlak ima postanek na vseh postajah in postajališčih od Zidanega mosta.

2. Udeleženci proge Zidani most-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 630, ki odhaja iz Zidanega mosta ob 5.15.

3. Udeleženci proge Murska Sobota-Ormož potujejo z rednim vlakom št. 8711, ki odhaja iz Murske Sobotice ob 0.38 in od Ormoža dalje s posebnim vlakom, ki dospe v Ljubljano ob 6. Z istim posebnim vlakom potujejo tudi udeleženci proge Čakovce-Pragersko, ki odhaja iz Čakovca ob 2.10, iz Ptuja ob 2.50. S tem vlakom potujejo tudi udeleženci proge Dolnja Ledava-Čakovce, ki se morajo odpeljati iz Dolnje Lendave že dne 14. avgusta ob 21.37. Posebni vlak ima postanek na vseh postajah in postajališčih od Čakovca do Pragerskega.

4. Udeleženci proge Savski Marof-Zidani most potujejo z izletniškim vlakom št. 920, ki odhaja iz Brežic ob 2.55, iz Sevnice ob 3.26 in prihaja v Ljubljano ob 5.10. Ta vlak ima postanek na vseh postajah in postajališčih od Savskega Marofa do Zidanega mosta.

5. Udeleženci proge Dravograd Meža-Celje potujejo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Dravograda Meže ob 2, iz Gornjega Dolča ob 3.05, iz Velenja ob 3.39 in Zalcu ob 4.32, prihaja v Celje ob 4.47 in prihod v Ljubljano z rednim vlakom ob 7.24. Posebni vlak ima postanek na vseh postajah in postajališčih.

6. Udeleženci proge Novo mesto-Stična potujejo s posebnim vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 4, iz Trebnjega ob 4.33, iz Stične ob 5.08 in prihod v Ljubljano ob 6.11. Vlak ima postanek na vseh postajah do Grosuplje.

7. Udeleženci proge Stična-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 9212, ki odhaja iz Stične ob 5.25 in prihaja v Ljubljano ob 6.39.

8. Udeleženci proge Kočevje-Grosuplje potujejo z rednim vlakom št. 9311, odhod iz Kočevja ob 4 in s posebnim vlakom od Grosuplje do Ljubljane s prihodom v Ljubljano ob 6.22.

9. Udeleženci proge Kamnik-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 8411, ki odhaja iz Kamnika mesto ob 5.42 in s posebnim vlakom št. 8413, ki odhaja iz Kamnika mesto ob 6.40. Vsi udeleženci izstopijo na postaji Ljubljana Šiška.

10. Udeleženci proge Jesenice-Kranj izključno in proge Kranj-Tržič potujejo z rednim vlakom št. 911 odnosno 8511, ki odhaja iz Jesenic ob 5.40 in iz Tržiča ob 5.52. Vsi ti udeleženci izstopijo v Ljubljani Šiška.

11. Udeleženci proge Kranj-Ljubljana Šiška potujejo z vlakom št. 921, ki odhaja iz Kranja ob 6.01.

12. Udeleženci proge Rakek-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 617, ki odhaja iz Rakeka ob 5.50.

13. Udeleženci proge Vrhnika-Ljubljana potujejo z rednim vlakom št. 8031, ki odhaja iz Vrhnike mesto ob 6.09.

Celje

c. Dajte železniskemu osebju letni odmor! Znano je, da ima železniško osebje na postajah in pri vlakih najnapornejšo službo. To osebje ima po zakonu določene dneve letnega odmora prav tako kot osebje na centralah in v drugih panogah železniške službe. Osebje v centralah še dobi dopuste v teku leta, vendar, da ima lažjo in krajšo dnevno službo, in skrajšano neprekinjeno dnevno službo v poletni dobi. Zakoniti letni odmori se osebju na postajah kratko malo ne dovolijo. Ali mislite, da je to pravico, da se tistim, ki v težjih odnosih opravljajo službo, dopusti ne dovolijo? Ali niso železničarji na postajah tudi naši dobri državljani, za katere veljajo tudi naši zakoni?

c. Fantovski izdelek vabi starešinstvo, da se udeleži skupnega izleta v nedeljo na Sv. Kunigund. Odhod izpred Orlovskega doma ob 6 zjutraj, reflektanti za avtobus, ki bo peljal izpred kolodvorca ob 7, pa naj se javijo v podružnici »Slovenec«.

c. Letina v Savinjski dolini. Letošnja deževna pomlad je posebno škodovala žitu, ki ga je pritisnilo k tlom, da ga je prerasel plevel. Žito se ni moglo normalno razviti ter je dalo le srednji pridelek. Pšenica je bila še najboljša. Tudi krompir je v spomladanski deževni dobi prišel v zemlji gniti, v kolikor pa se je razvil, ga je sedanja suša popolnoma uničila. V posameznih jamicah so le 3 do 4 kot jabolka debeli krompirji in vse kaže, da bo krompirja v Savinjski dolini zelo malo in bo izredno drag, kar lahko opazimo že na celjskem trgu. Koruza je zaostala v svojem razvoju in niti oddaleč ne bo dala tistega pridelka, kot ga je lansko leto. Hmelji, ki je bil v nekaterih krajih izredno lep, je zaostal v razvoju in so kobule tako drobne, da ga bo verjetno letos za eno tretjino manj, kot ga je bilo pričakovati. Pridelek bo sicer kakovosten ter hmeljarji upravičeno pričakujejo dobrih cen. Še dober teden nas loči od obiranja. Sadna letina je srednja in se pojavljajo prvi kupci za poletno sadje, ki je namenjeno izvozu v Nemčijo. Poletna jabolka se plačujejo pod 1.50 din za kilogram. Nekaj vagonov jabolk je bilo že odpremljenih v severne kraje Nemčije.

c. † Majer Anton. V Cankarjevi ulici je umrl po dolgi in hudi bolezi celjski trgovec in kapetan v p. g. Majer Anton. Pokojnika bodo pokopali danes ob 5 popoldne na mestnem pokopališču. Naj v miru počiva! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

c. Hmeljarski tabor v nedeljo, 13. avgusta, v Roblekovih dvorani v Zalcu. Vse hmeljarje opozarjamo, da se tega tabora zanesljivo udeležijo in točno ob 8 zjutraj.

c. Važno za posestnike! Kraljeva banska uprava bo zaradi pospeševanja in širjenja domačih štajerske kokiči tudi letos oddajala plemenske peteline in jarkice štajerske pasme po nižnjih cenah in sicer peteline po 10 din, jarkice po 20 din. Vsak posameznik lahko naroči največ eno družino, to je enega petelina in jarkico. Naročila sprejema mestno poglavarstvo v sobi št. 47.

tišini. Meteor take velikosti je zelo redek gost našega neba. Opozvalci so najprej mislili, da je mesecu nekaj prišlo na misel in je ušel s svojega tira, toda ta je stal ves čas trdno na nebu, pa ni bil ne tako velik in ne tako svetel kot meteor.

KULTURNI OBZORNIK

ŠPORT

Dr. Odar: Cerkvene določbe o tisku

Založba Naša pot je k svojim vsebinsko bogatim in aktualnim publikacijam dodala novo, za slovensko katoliško inteligenco izredno važno knjigo, ki jo je napisal univ. prof. dr. Alojzij Odar pod naslovom: Cerkvene določbe o tisku (Naša pot XVIII-XX, str. 344, Ljubljana, 1939). Brez dvoma je bila taka strokovna knjiga med nami že davno potrebna. Če daj časa smo mogli opaziti, da je pri nas vedno bolj ginevalo pravo poznanje, še bolj pa pravilno pojmovanje in razumevanje cerkvenih določb o tisku. Stalno ponavljanje in poudarjanje zahtev po popolni svobodi misli, besede in tiska je ubilo v mnogih smisel za opozorila in navodila Cerkve. Mnogim se je zdelo — in se zdi — da je Cerkev v teh stvareh enostranska, preveč boječa, nestrpna, nazadnjaška, da s svojo cenzuro izvaja nasilje nad duhom, tiranijo, ki jo mora odklanjati vsak svobodni in kulturni človek. Se posebej pa je prišel na slab glas indeks, proti kateremu je slišati tudi od strani katoličanov le prepogosto veliko očitkov in napadov: Cerkev z njim ovira napredek v znanosti in umetnosti, ubija svobodo izražanja in izobraževanja, zapira po duhovni kulturi hrepenenje zaklade lepote. Čas bi že bil, menijo eni, da to zasvoženost in škodljivo ustanovo, žalostno ostalo iz prejšnjih temnih časov, Cerkev opusti, drugi pa s pomilovalnim nasmehom gledajo na indeks kot na preživel prepoved, ki nima nobenega smisla, pa tudi ne vpliva na današnje življenje in ravnanje katoličanov.

Proti takemu pojmovanju cerkvenih določb je dr. Odar v prvem delu svoje knjige razložil pojme in pojasnil smisel ter pomen cerkvene zakonodaje o tisku. Ob njegovih izjavah se očitki, ki izhajajo povečini iz nerazumevanja in plitvega, površnega poznanja, razblinijo v nič. Iz pravega, nadnaravnega pojmovanja Cerkve kot božje ustanove s svojim od Boga ji določenim namenom, sledi ne samo, da ima Cerkev pravico dajati zapovedi in prepovedi o tisku, ampak tudi, da je to njena sveta dolžnost, ki je ne more in ne sme zanemarjati, ne da bi s tem zanemarjala svojo nalogo. Njene tozadevne določbe vežejo vse kristjane v vesti. Seveda sodi Cerkev knjigo pod svojim, njej lastnim vidikom. Ta njen versko-nravní vidik pa je obenem najvažnejši in najvišji. V tem prvem, načelnem, po mojem mnenju najaktualnejšem poglavju je avtor z izredno jasnostjo in prepričevalnostjo posvetil v nerazumevanje in dvome glede bistva in pomena prepovedi knjig.

Za razumevanje današnje zakonodaje je važno naslednje poglavje dr. Odarjevega dela: Zgodovina cerkvene prepovedi knjig. Svoje naloge se je Cerkev vedno zavedala. Ze sv. Pavel je dal sežgati v Efezu vražarske knjige. V V. stol. je papež Leon Veliki odločno nastopil zoper knjige, ki so širile zmotne. Ze zgodaj so začeli pošiljati knjige sveti stolici v pregled in presojo. Če je Cerkev že pred iznajdbo tiska obsojala zmotna dela raznih pisateljev, je po tej iznajdbi posvečala še večjo skrb tiskanim knjigam, ki so se veliko bolj in hitreje širile ter postale neprimerno bolj dostopne kot prej. Kmalu je zato Cerkev izdala prvi splošni zakon o cenzuri (1487) in prvi indeks (1559). Tridentinski cerkveni zbor se je resno bavil z vprašanjem

slabe knjige ter izdal svoj indeks z nekaterimi splošnimi navodili. Ustanovila se je posebna kongregacija indeksa, ki jo je odpravil Benedikt XV. in njen delokrog izročil Kongregaciji svetega Oficija, ki ga še sedaj po navodilih papeža Benedikta XIV. vodi.

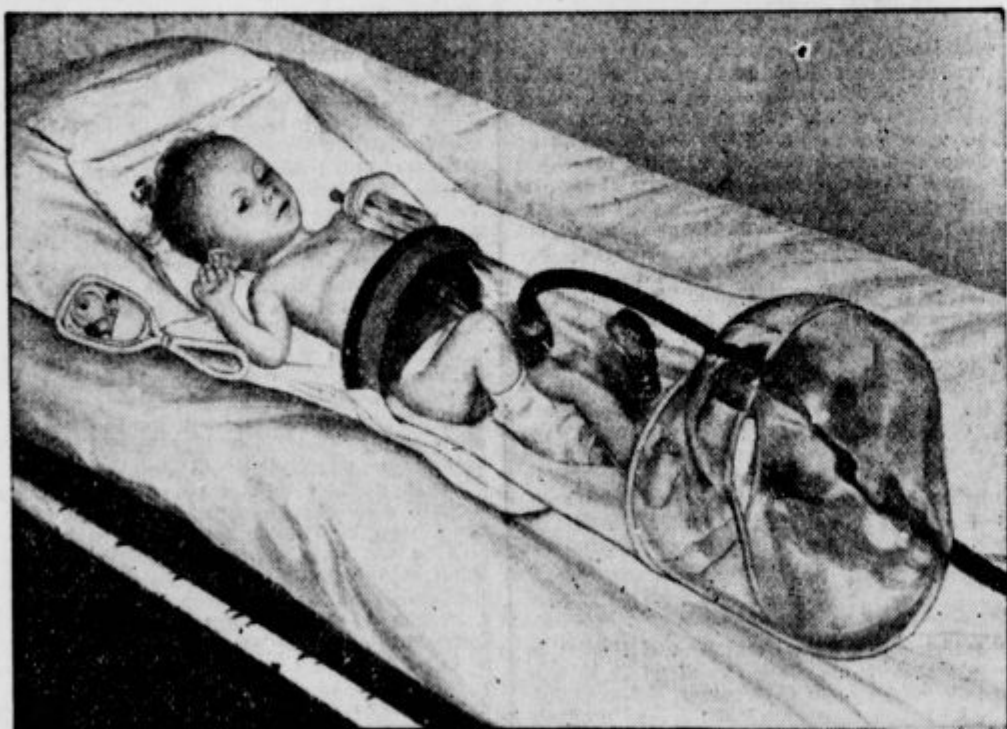
Na podlagi tega zgodovinskega pregleda nas uvede dr. Odar v II. delu svoje knjige v danes veljavne določbe, ki so zbrane v kan. 1385.—1405. cerkvenega zakonika. Te določbe govore najprej o predhodni cenzuri, nato pa o prepovedi že izdanih knjig. Vse te določbe so jasno in podrobno razložene in utemeljene, povsod je kratko pojasnjen njih smisel in pomen. Naštete so vrste knjig, ki jih je treba poslati v predhodno cenzuro in one, ki so po splošnem cerkvenem zakonu prepovedane. V posebnem poglavju so navedena navodila o uporabi prepovedanega tiska. Zanimiva je tudi vzporeditev cerkvenih določb z državnim tiskovnim zakonom in jasno poudarjena razlika. Ob koncu tega dela obrne pisatelj našo pozornost na skrb Cerkve za dober tisk, obenem pa še na njeno svarilo, naj katoličani ne hvalijo nekatoliškega tiska in naj se varujejo knjig in časopisov, ki zagovarjajo sodelovanje katoličanov s pripadniki komunizma.

Tretji del te koristne knjige pa je posebej posebej indeksu. V načelnem delu nas avtor seznani z bistvom, pomenom in veljavo te tako razvpite ustanove in zavrne najbolj razširjene očitke in predsodke, ki motijo katoličane. V drugem delu pa opisuje podrobneje ustroj in vsebino indeksa. Na koncu pa je še dodan seznam pomembnejših knjig, ki so na indeksu, in sicer v 3 skupinah: leposlovna dela, dela filozofov, druga dela.

Le na kratko sem mogel podati bogato vsebino in odlike tega tako sodobnega dela. Podroben študij te strokovno in znanstveno pisane knjige bi mogel tudi pri nas popraviti skvarjene pojme in odpraviti nezaupanje do teh važnih cerkvenih določb. Omalo-važevanje cerkvene zapovedi v tej stvari kaže na napačno razmerje do Cerkve. Resne, a dobro utemeljene, so besede, ki jih je avtor zapisal na naslov onih, ki te določbe prezirajo: »Iz povedanega jasno sledi, da kažejo malo cerkvenega duha tisti, ki se za te določbe ne menijo, pa naj sicer še tako lepo govorijo o notranjem poglobljenju in o podobnem. Katoličani, zlasti izobraženci, se danes preizkušajo tudi v tem, kako se ravna po gornjih cerkvenih določbah. Ne moreš biti dober katoličan, če se za te določbe ne meniš. Če se drugi okrog tebe zanje ne menijo, te to prav nič ne opravičuje. One katoličane pa, ki zatrjujejo, da so katoličani, pa o teh določbah posmehljivo govorijo in jim jemljejo avtoriteto, je treba odločno zavrniti in jih spomniti na to, da delajo težko pohujšanje. Če je tisti, ki govori posmehljivo o teh določbah, znan kot odličen katoliški laik, ali če je celo duhovnik, se na stvari prav nič ne spremeni. Odločbe ostanejo, obveznost ostane, le pohujšanje je težje... (Str. 188.)

Dr. I. L.

»Slovenska Misao« — mesečnik gibanja »Slovenska misao«. Izšla je št. 2. Cena 1 dinar. Letno 12 din. Naslov uredništva: Prizrenska 3/1, Belgrad. Čekovni račun pri Poštni hranilnici 60.494.

Čudoviti stroji zdravilstva. Pri nekem požaru se je mala Mary Tippet hudo opekla po nogah. V bolnišnici v Washingtonu so ji noge oblekli v neke vrste »steklene čevlje«, ki naj s posebnimi sesalnimi napravami v ožganih nogah ožive obtok krvi.

Nečloveški oče

Pred berlinski porotnim sodiščem se je začela razprava zoper mlad zakonski par. Oče je obtožen, da je tako dolgo mučil svojega lanskega leto v novembu rojenega sina, da je v tretjem mesecu svojega življenja umrl; mati pa je obtožena, da je to dopustila in ni pravočasno poklicala zdravnika ali pa svojega moža naznanila oblasti. Oče je star 25 let, mati pa šele 18. Poročila sta se lansko leto v juniju. Oče je kmalu po poroki postal silno surov in napadalen, pretepal in mučil je svojo ženo in svojega dve leti starega sina še iz predzakonskega razmerja. Ko se jima je rodil drugi sin, ga je zverinski oče takoj po prvih dneh življenja začel pretepati, mati pa mu je branila, zaradi česar se je znašel tudi nad njo. Kadar je otrok jokal, ga je vrgel po tleh ali pa mu je z vso silo posilnil v usta steklenico z mlekom. Ko je pozimi otrok začel kašljati, ga je oče večkrat ponoči vzel iz postelje in nesel pod vodovodno pipo, kjer mu je po golem hrbtu spustil eureka ledeno mrzle vode. Včasih je to storil tudi večkrat v eni noči. Otroci je kmalu dobil vnetje pljuč. Smrt ga je letos spomladi rešila zgodnjega mučeništva. Mati je skušala to sicer preprečiti, toda ob surovosti svojega moža je bila brez moči. Sama

se je morala zateči v zdravniško oskrbo, ker je mož tudi njej prizadejal težke poškodbe. Večkrat je ušla tudi od moža nazaj k staršem, kaj uspešnejšega pa si ni upala ukreniti zoper njega. Sedaj sta — po smrti njunega drugega sina — oba na zatožni klopi in javnost napeto pričakuje, kaj bo o takih družinskih razmerah reklo sodišče.

Velike mednarodne dirke na Ljubelju

Naš ponosni Ljubelj — najstrmejši evropski goreki prelaz, s svojimi divje-strmimi zavoji in vzponi bo na praznik Velikega Šmarna, 15. avgusta, pozorišče prve prave mednarodne motociklistične prireditve z udeležbo najbolj znanih evropskih tekmovalcev.

Obsežni razpis prireditve, okusna knjižnica v 4 jezikih, ki je bila pred meseci razposelana vsem evropskim motociklističnim organizacijam, je vzbudila za to našo dirko ogromno zanimanje, in tajništvo prireditelja MK Ilirije je imelo dovolj dela, da je odgovarjalo na vsa vprašanja, ki so prihajala od vseh strani, preden so bile zbrane vse prijave. Vse predpriprave so sedaj že končane, danes izide že tekmovalni katalog, a v soboto se že

seli glavni štab Ilirije na Ljubelj, kjer se prične v nedeljo jutraj uradni treningi.

Sele na podlagi pri treningu doseženih časov, bo sestavljena dokončna startna lista za »Veliko mednarodno dirko Jugoslavije« ki bo v torek — na Veliki Šmarn.

Zanimanje za ljubelsko dirko je nepričakovano veliko in vse kaže, da bo obisk ogromen. Razne potovalne pisarne iz tu in inozemstva bodo priredile izlete na Ljubelj. Celo monakovski »NORD-SUD« priredi avtobusni izlet. Dalje bodo vozili avtobusi z Dunaja, Gradača, Celovca, Beljaka, iz Zagreba itd. Tudi ljubljanski »Putnik« že izbira prijave za avtomobilski izlet iz Ljubljane.

Z mednarodnih tekem v Liegeu

Liege, 7. avgusta.

Poleg mednarodnih tekem, katerih so se udeležili Belgijci, Holanci, Švicarji, Francozi, Poljaki in Jugoslavlani, so imeli Belgijci svoje domače tekme, pri katerih je sodelovalo ogromno število telovadnih društev. Te tekme so obsegale redovne in proste vaje ter solo- in simultane vaje na orodju. Mednarodne vrste pa so nastopale na vseh orodjih nekako v sredini prostora.

Potek mednarodnih telovadnih tekem.

Naši fantje so začeli z vajami na koncu z rožaji. Konj nam ni prijal in zato tudi vaje niso šle tako dobro kakor običajno. Francozi so bili tedaj na bradlji, Belgijci na drogu in Holanci na krogih. Takoj smo opazili, da so tudi Belgijci in Nizozemci neobičajno dobro pripravljeni in da bo borba zelo huda celo za drugo mesto. Na prvo mesto še ni mogli računati, kajti Francozov v tako kratki dobi še nismo mogli dohiteti. Vendar smo se jih kot celotna vrsta letos tako približali (razlika med nami in njim je komaj 20 točk), da bodo morali Francozi prihodnje leto napeti vse sile, če bodo hoteli braniti naslov prvaka.

Francoze poznamo dobro in sicer že del časa, zlasti pa od lanskega ljubljanskega mednarodnega tabora. Imajo svoje stalne vrhunske vaje, katere imajo do skrajnosti predelane ter so v njih zelo sigurni.

Zanimali so nas prav posebej Belgijci kot prireditelji. Dobro so delali tudi Nizozemci. Eni kot drugi so nas presenetili z nekaterimi telovadci, katere so imeli v svojih vrstah. Človek, ki že več let ni videl telovaditi teh narodov, skoraj verjeti ni mogel, da je tak napredek v tej kratki dobi mogoč. Prav nič ne bi zaostajali za francozi in našo vrsto, če bi bili v njih vsi telovadci enako močni. Saj so imeli Belgijci celo prvaka na bradlji in tudi Holanci so se v nekaterih panogah pririnjili prav v sprednje vrste.

Posameznih vaj ne bom opisal, ker spada ta stvar v strokovne liste. Samo eno poudarjam: telovadba v katoliških telovadnih organizacijah je danes na tako visoki stopinji, da jo mora respektirati tudi največji strovažnik teh združenj. Stvar se razvija v pravi smeri in zato vidimo dandanes pri olimpijskih igrah poleg članov drugih telovadnih organizacij tudi člane katol. telovadnih organizacij, ki tekmujejo za olimpijske zmage. Vsi narodi brez izjeme so neverjetno napredovali.

Telovadno orodje še vedno slabo.

Razen Slovanov menda nihče drugi na svetu nima res dobrega telovadnega orodja. Zapadni narodi so v tem pogledu še na slabšem. Njihovo telovadno orodje nam že od nekdaj ni prišlo in sedanje v Liegeu je bilo prav tako. Težko je delati na njem, zlasti nam, ki smo vajeni drugačnega. Razumljivo, da si na drogu marsikdo ni upal pokazati tega, kar bi bil sicer. Nekaj dragocenih točk je šlo ravno radi tega tudi pri nas v izgubo.

Če takole pregledamo še rezultate med posameznimi tekmovalci, opazimo, da so kar trije Francozi na čelu tabele: brata Schlindweina in Herold. Toda naš Natlačen, ki je zasedel četrto mesto, ni niti 3 točke za prvim zmagovalcem, z neznatno razliko je Varšek na šestem in Janež na osmem mestu med vsemi tekmovalci. In tudi drugi naši so zasedli lepa mesta, saj je pustil zadnji naš za seboj še 12 tekmovalcev drugih narodov. Lep napredek je beležila naša vrsta s prvim svojim nastopom v inozemstvu. Zasedla je drugo mesto, s katerim smo sicer vnaprej računali, toda rezultati so bili boljše, kakor je bilo pričakovati. Imamo poleg tega dve prvi mesti (Varšek v skoku čez konja, Natlačen v teku), štiri druga mesta (Varšek na bradlji, Kokot v teku, Varšek in Natlačen na drogu) ter dve tretji mesti (Kokot v prosti vaji, Janež na drogu).

Istočasno so imeli Belgijci svoje zvezne tekme, precej inozemskih združenj pa je tekmovalo po svojem narodnem programu. Zlasti bi tu omenil »Fidest« iz Lugana, ki ga vidimo skoraj na vseh večjih prireditvah in ki je s svojim močnim moštvom in krasnimi izvedbami vzbujal tudi Liegeu splošno pozornost. Sodniški komisij je bilo izredno veliko in so delovale od 9 dopoldne do 10 zvečer v tem pisanem mravljišču. Značilno je, da je bila med sodniki skoraj tretjina belgijskih oficirjev, ki so sodelovali v raznih sodniških komisijah. To ni bil prvi slučaj, da sodeluje vojska s katoliškimi telovadnimi organizacijami, temveč vidimo isto sliko ob drugih prilikah tudi v Franciji, Švici in drugod.

Dekleta so tekmovala na drugem prostoru, nedaleč od razstave. Bilo je največ Nizozemci, ki so pokazale v svojih vajah moderno smer telesne vzgoje. Njihove vaje so bile res ženske vaje.

Nedelja je bila namenjena glavni prireditvi. Dopoldne so se na esplanadi razstavnega prostora zbrali vsi telovadci in telovadkinje k sv. maši,

katero je opravil kardinal Roey iz Bruslja, ob številni asistenci najvišje duhovščine iz Liegea. Vsi telovadci in telovadkinje so peli latinsko pri sv. maši.

Sprevod

Popoldne ob 3 so se zbirale vse mednarodne reprezentance in belgijska društva na »Boulevard de Constitution«, odkoder so odkorakala na esplanado. Izredno lep, dolg in pester je bil sprevod, ki je imel na čelu par sto zastav raznih narodov in društev, med katerimi je nosil naš prapor v državnih barvah najpomembnejši član našega zastopstva, Jugoslavija je povsod, zlasti pa v sprevodu, vzbujala splošno pozornost in ponovno so naši reprezentanci ploskali v sprevodu. Mimo katoliškega paviljona na razstavnem prostoru, kjer so bili zbrani najodličnejši gostje kardinal Roey iz Bruslja, zastopnik jugosl. poslaništva v Bruslju g. poslaniški svetnik Vesnić in drugi — so defilirali vsi telovadci in telovadkinje, zastave pa so se poklonile v pozdrav. Najbolj med vsemi je bila na tem mestu pozdravljena naša reprezentanca, ki je imela 21 članov v krogih ter dve članice v slovenskih narodnih nošah, ki sta vzbujali enako pozornost kakor naš kroj. Sprevod je šel skoraj po vsem razstavnem prostoru do esplanade, kjer je bil pozdrav vseh državnih zastav po francoskem abecednem redu. Tu je bilo zopet naše zastopstvo z državno zastavo navdušeno pozdravljeno. Potem je pa sledil nastop nizozemskih članic z raznimi prostimi, gimnastičnimi in ritmičnimi vajami. Nastopilo je po več skupin istočasno z raznimi vajami. Belgijsko članstvo je nato nastopilo s prostimi vajami, katere so izvajali precej skladno tudi ob gojbi, kakor dekleta. Ugajal ni razstoj in sesto, tudi kritja in ravnanja ni bilo pravega. Pričakovali smo tudi večjega števila nastopa oči. Francoska mednarodna vrsta je nastopila vmes z vajami na bradlji, naši pa, katerim je vodstvo nastopa povedalo, da orodnih vaj sploh ne bo, so bili med gledalci na tribuni. Nastop sam je bil v splošnem prav lep in pester, bile pa so še hibe, katere bi se dale z dobro vojo lahko odpraviti in katere so pri nas, skoraj bi rekli, nemogoče.

Atletske tekme

Našo reprezentanco so sestavljali tudi atleti, šest po številu, ki so danes nastopali v mednarodnih lahkoatletskih tekmah. Ker je bil prostor na esplanadi za te tekme neprimeren, se je vodstvo zadnji trenutek odločilo, da jih prenese na precej oddaljeni stadion najstarejšega belgijskega športnega kluba R. C. L. Tu se je program razvil dolga dopoldne in popoldne ob precej močni zasedbi Belgijcev, Francozov, Holancev in Jugoslovanov. Tudi konkurenca je bila v nekaterih točkah izredno huda. Naše moštvo je šlo samo 6 moč in zato so nekateri precej trpeli radi tega, ker so nastopili v več disciplinah, ki so potekale istočasno. Zato smo izgubili prvo mesto v metanju kroglice, v skoku in daljavo in morali se pri štafeti 4x100 m. Sicer se pa v splošnem lahko reče, da smo dosegli v atletiki več, kakor smo pričakovali. Saj imamo tri prva mesta (Košir 1500 m 4:6 ena petina sek.; Klinar 400 m 51.8 sek.; Smolej troskok 12.99 m) in pet drugih mest (Skužek 400 m, Klinar krogla 12.525 m, Jeglič disk 37.88 m, štafeta 4x100 m 45.2 sek. in štafeta 4x800 m). —

Ivo Kermavner.

Iz Maribora smo prejeli

»Zastopniki klubov mariborskega okrožja, zbrani na konferenci dne 9. avg. 1939 konstatirajo, da na podzvezi skuštni dne 6. avgusta 1939 v Ljubljani ni bilo govora o priključitvi LNP-a k HSS niti o ustanovitvi »Hrvatsko-slovenske lige«. Zato tudi njihovi delegati niso mogli izraziti tozadevnih želja. Ako so torej časopisne vesti resnične in se je LNP priključil HSS, zahtevajo klubi mariborskega okrožja, da prisostvuje konferenci dne 12. avgusta 1939 v Zagrebu tudi delegat mariborskega okrožja ki bo stavlil poleg drugih želj na vsak način tudi zahtevo, da pride v »Hrvatsko-slovensko ligo« poleg SK Ljubljane še eden slovenski klub.

Razpis

Kolesarska sekcija 2. S. K. »Hermes«, Ljubljana, razpisuje za nedeljo, dne 13. avgusta ob 11 medklubsko ravniško-gorske kolesarske dirke

na progi Zgor. Gameljne-Smartno-Povodje-Zgor. Gameljne-Srednje Gameljne-Rašica, t. j. 3. kilometra ravnine in 1 in pol kilometra vpona. Start verificiranih dirkačev ne glede na kategorije bo posamezen in sicer z enominutnim predstvom pri gostilni Magister v Zgor. Gameljni, cilj pa na Rašici. Nagrade, ki bodo klasificirancem razdeljene po končanih dirkah v gostilni Magister, so sledeče: 1. 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 praktična darila, 9 in 10 diploma, 11, 12, 13, 14 in 15 kolajne. Pred začetkom starta verificiranih dirkačev bo tudi skupinska dirka kolesarjev-turistov na progi Zgor. Gameljne-Smartno-Povodje-Zgor. Gameljne s startom in ciljem pred Magistrov gostilno. Če bo število prijavljenecv za to dirko, ki znaša okrog 4 km dokaj veliko, se bo vozilo v dveh izdihanih skupinah, izmed katerih se bodo v finale plasirali po štirje ali pet od vsake skupine. Finale bo torej nato vozilo osem ali deset dirkačev isto progo. (Kolesarji-turisti so neverificirani kolesarji in vozijo s kolajni, ki so opremljeni z navadnimi gumami, t. j. ne s tubularji, krmila so poljubna, zadnja kolesa so pa lahko s svobodnim tekom ali pa s torpedo zavoro.) Nagrade za to skupino so: 1, 2, 3, 4 in 5 praktična darila, 6 in 7 diploma, 8, 9 in 10 kolajne. Dirke bodo le ob ugodnem vremenu. Določbe dirkačev: 1. dirka se po pravilih Kol. zveze kralj. Jugoslavije; 2. vsak dirkač vozi na lastno odgovornost in se seveda odgovoren zrak morebitne skega reda. Sam je seveda odgovoren za morebitne lastne poškodbe ali druge osebe; 3. kolesa morajo biti opremljena z zanesljivimi zavornimi in zvočnem; 4. vsak dirkač se mora javiti radi vpisa vodstvu dirk najmanj eno uro pred pričetkom, nakar bo tudi izrečanje vrstnega reda za start. — Vstopnina za verificirane dirkače je 3 din. za turiste 2 din. za kaveljo nabrtno številke je položiti še 10 din, ki bodo po vrtnitvi iste povrtni. — V Ljubljani, dne 8. avg. 1939. — Prireditveni odbor.

MOKA NESTLE
JE NAJBOLJŠA HRANA ZA OTROKE
OB ČASU POLETNE VROČINE

II. JUGOSLOVANSKI GASILSKI KONGRES V LJUBLJANI, OD 13. DO 15. AVGUSTA 1939

Zbirališča za spreved, v torek, dne 15. t. m., imajo svoje osiše na Aleksandrovi cesti. Pred Narodnim domom se zbira čelo spreveda: godbe, Gasilska zveza kraljevine Jugoslavije, člani starešinstva in osrednjega odbora Gasilske zajednice dravske banovine in častna četa. V parku Tivoli pred progom do pravoslavne cerkve se razvrščajo narodne noše. Gostje (gasilci) se zvrste istotam, toda na desnem pločniku, a čelom proti Narodnem domu od Narodnega doma po Bleiweisovi cesti proti Puharjevi ulici. Gasilci se razvrščajo po župah in po četah, ki so vse že obveščene, kje naj se zbirajo. Vsa zbirališča so na Bleiweisovi cesti in na ulicah, ki se stekajo vanjo. Veliki napisi in reditelji bodo označevali točke zbirališč za posamezne župe, in v območju teh se zbirajo njihove čete. Pokorite se rediteljem in varnostnim organom! Vedenje disciplinirano in dostojno! Najkasneje ob 7.15 zjutraj naj bodo vsi, ki se spreveda udeležijo, na svojih mestih na zbirališčih. Spreved se začne pokaže izpred Narodnega doma po Aleksandrovi cesti proti Tyrševi cesti ob 8.30. Spreved bo zaradi velike udeležbe gasilcev, narodnih noš, samarijank, naraščaja in godb zlasti pa zaradi številnega gasilskega voznega parka izredno dolg: bo to kakor mogočna armada na bojnem pohodu za večjo varnost življenja in imetja domovine proti pogubnim naravnim sovražnikom. Bo to ponos in poudarek idealnega stremjenja slovenskega gasilstva in gasilstva iz vse naše države, ki šteje že danes 151.548 gasilcev, od tega samo v Sloveniji 30.000. Ob Miklošičevi cesti, ob parku pred sodiščem, bo tribuna za najvišje predstavnike države, vojaških oblastev in gasilstva. Pri mimohodu mimo tribune naj gasilci pokazejo svoj lep in vzoren nastop. Ves Kongresni trg zavzamejo narodne noše in gasilci, gledalci pa ostanejo v parku Zvezda. Po sv. maši, ki jo bo opravil in imel cerkveni govor prevz. g. škof dr. Gregorij Rožman osebno, bo razhod.

Gasilci-telovadci in naraščajniki-telovadci se takoj po sveti maši v strnjenih vrstah odpravijo na igrišče SK Ljubljana (prej Primorje) nasproti Stadionu, kjer bodo imeli kosilo in se pripravili za popoldanski nastop na Stadionu.

Vaditelji naraščajnikov naj pridejo s svojimi naraščajniki v ponedeljek 14. t. m. ob pol 2 na Primorje, kjer se naraščajniki zbirajo.

Gasilski vaditelji sodelujejo v civilu in ne v uniformi.

Glede znižane voznine na železnicah izrečno poudarjamo, da je dovoljena samo četrtinska voznina za člane gasilskih čet. Polovična voznina sploh ni dovoljena za nikogar! Zato naj vsak udeleženec gasil. kongresa, če še ni član čete, poskrbi, da pravčasno pristopi kot podporni član h gasilski četi svojega okoliša, da dobi člansko (četno) legitimacijo. Brez te legitimacije in brez kongresne knjižice ne dobi četinske voznine.

Torej vsak udeleženec mora imeti poleg kongresne knjižice tudi člansko (četno) legitimacijo, da je res član gasilske čete!

Skupna ležišča — prenočišča na slami so razdeljena takole:

V šoli za Bežigradom (Vodovodna cesta): spe vsi udeleženci gasilskih žup: Radovljica, Škofja Loka, Kranj, Kamnik, Ljubljana-okolica, Logatec, Litija.

V šoli na Grabnu (Cojzova cesta): spe udeleženci gas. župe Krško.

V gimnaziji na Poljanski cesti: spe udeleženci gas. župe Novo mesto, Kočevje, Črnomelj.

V šoli pri Sv. Jakobu — Sv. Jakoba trg: spe udeleženci gas. žup: Laško, Celje, Slovenj Gradec, Gornji grad in Dravograd.

Na realki (Vegova ulica) — tik univerze spe udeleženci gas. žup: Šmarje pri Jelšah, Brežice, Maribor desni in levi breg, Ptuj, Ljutomer, Dol. Lendava in Murska Sobota.

Na klasični gimnaziji (Tomanova ul.) spe vsi udeleženci kongresa Dunavske banovine.

V šoli na Vrtači spe vsi udeleženci kongresa iz ostalih banovin.

V šoli v Sp. Šiški (Gasilska cesta) spe vsi naraščajniki (dečki).

V šoli na Liceju (Bleiweisova cesta) spe vse udeležence (ženske) in deklice ne glede na to, katere banovine so.

Stanovanjski odsek za časa gasilskega kongresa posluje v Kolodvorski ulici, poleg restavracije Miklič, telefon št. 28—28.

Tramvaj v Ljubljani bo vse dni gasilskega kongresa vozil pozno v noč. Vsi udeleženci kongresa imajo, če se izkažejo s kongresno knjižico in znakom znižano voznino na tramvaju, in sicer plačajo do 9 zvečer samo 1 din v vse smeri in na vse daljave, po 9 zvečer pa 2 din v vse

smeri in na vse daljave, ker je v to vračunana še nočna taksa.

Vsi telovadci, torej ne tekmovalci, kakor je bilo večeraj pomotoma poročano, ki nastopijo na Stadionu, to so člani, naraščaj in tiste samarijank, ki so se prijavile za nastop pri rajalnem pohodu, morajo biti v ponedeljek, 14. avgusta najkasneje ob pol 2 na zbirališču SK Ljubljana nasproti Stadionu, kjer bodo dobili nadaljna navodila.

Vse godbe, ki bodo sodelovale 15. t. m. pri gasilskem sprevedu, naj se zberejo točno ob pol 8 zjutraj pred Narodnim domom v Tomanovi ulici.

Nahavite si pravčasno, dokler niso še razprodane, srečke gasilske loterije!

Gasilska razstava bo letos na I. drž. realni gimnaziji v Vegovi ulici in bo prekašala po znamenitosti in po obsegu vse dosedanje gasilske razstave. Vstop je prost za vse, ki se izkažejo s kongresno knjižico in z znakom.

Kongresna knjižica s znakom je za vsakega udeleženca gasilskega kongresa neobhodno potrebna, ker daje v zvezi s člansko (četno) legitimacijo pravico do četrtinske voznine na železnici in še nekatere ugodnosti ter prost vstop k vsem prireditvam gasilskega kongresa, razen na prireditve ognjemeta na Stadionu. Za ognjemet je treba kupiti posebno vstopnico.

Prostovoljna gasilska četa mesta Skopja priredi v nedeljo, dne 13. avgusta, ob pol 9 zvečer, v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani igro »Posledice vojne«, ki se dogaja v letu 1916 do 1918 v neposredni okolici Skopja. Igralci nastopijo v svojih slikovitih narodnih nošah. Cene: sedeži 10 in 5 din, stojišča 3 din.

Šramba za vozila in kolesa bo v torek tudi na dvorišču Gospodarske zveze.

Vsi gasilski prapori, ki bodo v ponedeljek

Drzna tatvina v Parizu

V torek popoldne se je sredi Pariza zgodila drzna tatvina, ki kaže, da so ameriški gangsterji tudi v Evropi že našli svoje posnemovalce. Roparji so pri belem dnevu odvneli plen v vrednosti polmilion frankov!

Blizu pariške borze je neka menjalnica, katere lastnik je neki g. Philippe. Ta se je prejšnji dan, v ponedeljek s svojim uradnikom vrnil iz Zeneve, kjer sta za menjalnico prevzela težak zaboj zlatega denarja. V Parizu sta zlato brez noč shranila v kleti banke, ki ima svoje prostore v neposredni bližini menjalnice. V torek popoldne je hotel g. Philippe zlato spet prenesti v svojo menjalnico. Odšel je v banko s svojim uradnikom, vsak je nosil s seboj usnjat kovčeg. Ko sta v banki opravila, sta se po najkrajši poti vračala s polnimi kovčki v menjalnico. Medtem pa je pred hišo, v katere prvem nadstropju ima menjalnica svoje prostore, privozil avto, iz katerega so izstopili trije moški. Vsi trije so takoj po stopnicah odšli v prvo nadstropje, ne da bi pri vratih iskali kakih pojasnil ali kaj izpraševali. Četrti pa je ostal spodaj v avtu pri krmilu in niti ni

14. avgusta v Ljubljani, morajo biti najkasneje ob 4 popoldne na igrišču SK Ljubljana (nasproti Stadionu).

Zadnja skušnja za vodnike rajalnega pohoda je v nedeljo, dne 13. avgusta, od 11 naprej. Zbirališče kar na Stadionu kakor doslej. Vabila bodo dostavljena vsem vodnikom.

Casnikarji in fotografi, ki nameravajo poročati o kongresu v besedi ali sliki, se vlijudno vabijo, da se čim prej prijavijo v glavni kongresni pisarni (Tyrševa cesta 29/III., telefon 43—41), kjer bodo prejeli poseben znak, ki jim bo omogočil neovirano gibanje na vseh kongresnih prireditvah.

Vsi prijavljeni tekmovalci posamezniki morajo biti v nedeljo, dne 13. avgusta ob 8 zjutraj na Stadionu, tekmovalci iz oddaljenih krajev pa takoj po prihodu njih vlakov v Ljubljano. Vsi tekmovalni roji pa morajo biti ob pol 2 popoldne na Stadionu, kjer se ob dveh začetnih tekme. Stadion bo ves dan v soboto prost in pripravljen za tekme. Zato imajo vsi tekmovalci, posamezniki in roji priložnost za treniranje.

Prostori za prodajo jestvin in pijač se oddajajo dnevno od 8—12 in od 3—8 zvečer v pisarni Tyrševa cesta 29. Gospodarska zveza — pritičje veža desno. Prodajne lope se morajo postaviti po enotnem načrtu, ki je vsakemu interesentu na vpogled v pisarni za oddajo prodajnih prostorov, kjer dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

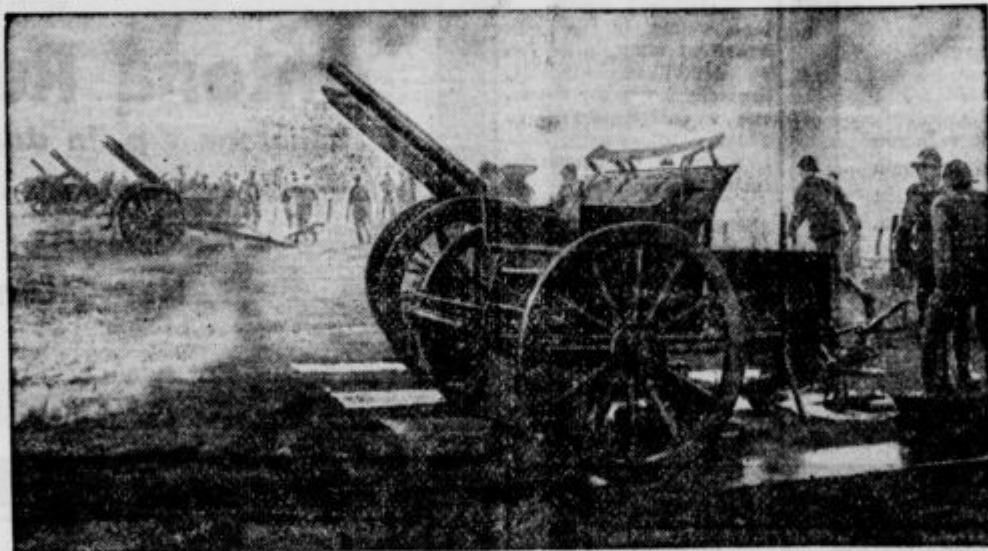
Glavna gasilska kongresna pisarna ima svoje prostore v Gospodarski zvezi, Tyrševa cesta 29/III., telefon 43—41.

Lastniki osebnih in tovornih avtomobilov se naprošajo, da takoj javijo kongresnemu odboru, če so pripravljeni staviti na razpolago svoja vozila za čas kongresa, in sicer od 12. do vključno 16. avgusta proti povračilu porabe goriva in dnevnice soferjev dnevno 50 din na naslov: Gasilska zajednica, Ljubljana, poštni predal 297 ali telefonska številka 21—83.

Rediteljski odsek. Vse reditelje, ki so se prijavili za naš gasilski kongres, obveščamo, da naj se javijo v glavni rediteljski pisarni Resljeva cesta 10 točno tako, kakor so se prijavili kongresnemu odboru.

Reditelji iz kranjskega okraja naj se zglase v nedeljo zjutraj do 8 v glavni rediteljski pisarni, kjer dobe nadaljnja navodila.

ustavil motorja. Ko sta g. Philippe in njegov uradnik s polnimi kovčki prišli pred vrata svojega urada, so prejšnji trije planili z gornjih stopnic po njih, z gumijevkami in udarci z revolverji so ju zbili na tla, iztrgali so jima iz rok polne kovčke in planili iz hiše. Ona dva sta začela vpiti, prišli so ljudje, toda avto roparjev je že brnel s polnim motorjem in odrzel. Vse se jim je posrečilo in v gostem prometu, ki v teh urah vlada v Parizu, se je njihov avto kmalu izgubil. Nekaj policistov je v naglici zaplenjenih avtomobilov zdrvelo za njimi, toda so kmalu izgubili sled. Pariška policija smatra, da je roparski napad izvršila ista družba, ki je pred tednom dni izropala neko zlatarsko delavnico. Roparji so pač morali biti točno poučeni, da je lastnik menjalnice prejšnji dan prinesel zlato iz Švice in da ga bo naslednji dan iz banke prenesel v svoje prostore. Bili so to zlati dolarji, zlati angleški cekini in francoski »Ludoric« v skupni vrednosti polmilion frankov ali 2.250.000 din. Vse to čedno premoženje je v nekaj trenutkih ušlo — bogve kam!

51 topovskih strelav pod gradom Soestdijk pri Baarnu je razglasilo Nizozemcem rojstvo druge hčerke, ki se je rodila nizozemski prestolonaslednici Julijani in njenemu možu princu Bernhardu der Niederlande

Iz Julijske Krajine

Zlata maša v Brdih

V nedeljo 6. avgusta so sončna Brda doživela redko slavo. G. Josip Kos, dekan v Biljani, je obhajal zlato mašo. Vrli domačini so se zelo potrudili, da so ta jubilej priljubljenega g. dekana proslavili kolikor mogoče sijajno. Napravili so dva lepa slavoloka in tudi cerkev je bila elavnostno in zelo okusno okrašena. Cerkevnege opravila se je udeležila številna duhovščina in vse polno ljudstva, ki je pokazalo, kako zna ceniti nesebično delo domačega duhovnika. Zlatomašni govor je imel slavljencev brat g. Ivan Kos, župnik v Brnici in Gabrijah. Njegov beseda je navzočim vernikom šla do srca. Č. g. zlatomašnika je počastil tudi sam sv. oče z brzojavko, katero je v njegovem imenu poslal državni tajnik kardinal Maglione. Sv. oče slavljencu čestita, mu vošči mnogo milosti iz nebes in podeljuje njemu in vsem župljanom apostolski blagoslov.

G. zlatomašnik je po rodu Kraševce, Mahničev rojak. Rodil se je 13. marca 1865. v Kobdili. V ljudsko šolo so ga poslali daleč tja v rudarsko Idrijo, ki je imela takrat znano dobro šolo. Idrijske č. g. dekan se sedaj rad spominja. Gimnazijo in bogoslovje je dovršil v Gorici. Sv. mašniško posvečenje je prejel 28. julija 1889. Z naslednjim dan je zapel novo mašo v semeniški kapeli v Gorici. Asistirali so mu dr. Anton Mahnič, tedanji goriski prot Jordan in dr. Faidutti. Prva dva sta pozneje postala škofa, dr. Faidutti pa po vojni apoteleki nuncij. Po novi maši ga je nadškof Zorn imenoval za kaplana v Biljani, kjer je danes dekan, a na željo knežine Hohenlohe je šel v Devin, kjer je ostal šest let. L. 1895. so ga premestili v Brestovico; ondaj je pastiriral polnih dvajset let. Vihra svetovne vojne ga je prisilila, da je zapustil ljubljeno Kras ter se podal v begunstvo v Gmünd, v Bruck in Steinklamm. Ko so topovi utihnil, je prišel v Gabrije; l. 1925. pa je bil imenovan za župnika in pozneje za dekana v Biljani. Po dolgih letih je torej prišel na mesto, ki mu je bilo določeno že kot po novi maši. Č. g. zlatomašnik je znan kot zelo prizadevan dušebrižnik. Povedo, kjer je bival, je pustil za sabo najboljši spomin. V tistem, podrobnem delu je tako ukalaval svetlo točko zlata maše. Upamo in želimo mu, da bi mu Bog dal zdravja in moči do biserne maše in še čez.

Mizarska razstava. V Gorici je že nekaj dni otvorna razstava domačih mizar. izdelkov. Razstavljena je pohištvo za spalnice, sprejemnice, pisarne in šole. Napravljeno je večinoma v modernem slogu. Več razstavljenih predmetov je že prodanih. Cene so: spalnice od 1500 do 5000 lir, jedilnice okoli 4000 lir, kuhinje okoli 1500 lir. Vseh mojstrov razstavljavcev je 25; od teh je 16 Solkanov, eden pa iz Komna. Poleg že izdelanih predmetov opazi tudi razne vrste domačega eurovega in obdelanega lesa in več vrst lesa iz Abesinije.

Obletnica zavzetja Gorice. Prve dni avgusta vsakega leta se v Gorici slovesno praznuje zavzetje mesta po italijanskih četah v svetovni vojni. Tudi letos se te dni vršijo vojaške igre, ki predstavljajo vojne laških čet čez Sočo, koncerti in druge domoljubne prireditve.

Novo mesto

Srečke loterije Gasilske zajednice, ki bodo zrebane 16. t. m. ob priliki kongresa, se dobe še vedno v trafiki gospe Škrlejeve, nasproti okrajnega načelnika. Meščani, posegajte po njih, še je čas, še je prilika, da zgrabite srečo; ki se te dni vrli po mestu. Glavni dobitek so: avtomobil, motorna kolesa, šivalni stroji, ženska in moška dvokolesa itd. Ne zamudite ugodne prilike! Srečke so pa 10 din.

Demant v steklenem očesu

Pri nekem izdelovalcu steklenih očal je pred več leti nekdo iz Južne Afrike naročil stekleno oko posebne vrste: spredaj navadna imitacija živčnega očesa, zadaj pa naj bi imelo majhno jamico. Mojster sicer ni vedel, čemu prav tako oko, vendar pa ga je izdelal točno po naročilu in odposlal. Šele te dni, po več letih, je izvedel, v kakšne namene je to umetno oko služilo. Pri njem se je zgledal naročitelj sam in mu razkril ozadje svojega nenavadnega naročila. Dejal je, da je bil — ko je eno oko izgubil že v zgodnji mladosti — več let zaposlen v Južni Africi pri iskanju demantov. Znano pa je, da so preiskave takih delavcev silno stroge, da ne bi kdo odnesel kaknega demanta. Ko odhajajoče delavce preiščejo do vseh kotičkov, kamor bi bilo mogoče kaj skriti, pa je omenjeni mož opazil, da mu nikdar ni bilo treba vzeti iz očesne votline stekleno oko in ga dati pregledati, kdo bi si pa tudi mogel misliti, da bi tudi tu moglo biti kakšno skrivališče! Tako je prišel na misel, naročiti si tako stekleno oko, ki bi zadaj imelo majhno vdolbino, toliko veliko, da bi se vanjo lahko skril demant in tako iztihnopol mimo preglednikov. Naročil si ga je in si z njim v nekaj letih »nabral« čedno premoženje, s katerim se je na stara leta vrnil v domovino.

SLEPEC

Detektivska povest

»Samo ena pot mu je odprta,« je dejal. »No?« Dunn je skoraj zašepetal in široko razprte oči so mu razodevale zaškrbljenost.

»Po vsem videzu ne more laziti okoli ter jo čakati.«

»No?« je ponovil Dunn in glas se mu je tresel. »Čakal bo ob kakšni cesti ali poti, ki jo je bil kdaj slišal več kot enkrat od nje omeniti, čakal bo, da bo prišla mimo. Tam zdaj sedi kot slepec z Braillovo knjigo na kolenih in glasno čita, da bi obrnil nase njeno pozornost.«

»Čudovito je bilo videti, kako je Dunn sprejel to izjavo. Obraz se mu je na mah zjasnil. Zasmeljal se je tako glasno in neprisiljeno, da ne bi bil nihče dvomil, da je njegovo veselje zares pristno. In njegov smeh, kakor je bil dobrodušen, je bil kakor tisti porogljivi krobhot, ki rani človeka kakor udarec. Čutil sem, kako mi je obraz vzplamtel od jeze. A McNab ni bil videti niti malo užaljen.«

»Ne strinjate se z menoj, gospod doktor?« je dejal čisto mirno, toda z nadihom iznenadenja, ki je vabilo na odgovor. »Jaz že ne,« je izjavil Dunn topo. »Svoj živ dan še nisem slišal za bolj izgubljeno pričakovanje.«

McNab je stopil proti mizi, vzel še enkrat v roko Kinlochovo sliko in jo zamisljeno ogledoval. »Saj, kajpada, poznate svojega junaka. Menda ni nikoli tvegala kože za kakšno izgubljeno pričakovanje, kaj?«

»O, moj Bog, naredil je neumnosti čez glavo,« je vzklilnil zdravnik nestrpno. »Skupil je precejšen del šrapnela, ki mu je šel globlje, kakor kuhinjski nož, ampak to je bilo v vojni, v bitki. To pa je čisto drugače. No, utegnili bi tam sedeti ter jo čakati do sodnega dne. In čeprav bi slučajno prišla po tisti poti, no, ali mislite, da bi se kdaj»

kaj menila zanj, pa najsi bi ga tudi videla, če je ne bi bila volja?«

»Po mojem mnenju si ne bi upala govoriti z njim, najsi bi še tako rada, ampak Kinloch se bo navezadnje odločil za tisto, kar misli sam, ne pa za to, kar mislim jaz. In če ga je ženska s svojimi zvijačami korenito predejala ter ga, kakor dejansko vidim, zadostno začarala, da bo držal usta zaprta — če je tako, tedaj bo Kinloch delal v veri, da čuti ženska ljubezn do njega, in prepričan bo, da ne pojde brez besede mimo njega, če ga bo videla sedeti ondaj.«

Doktor Dunn je vzel klobuk, kakor da je hotel prikriti svojo malone v muhanje prehajajočo nejevnost.

»To je verjetno,« je rekel, »ampak prepozno. Ni se mi treba bati, da boste našli mojega prijatelja ter ga potegnili v ta nečeden posel.«

»Ne? Človek božji, gospod doktor, če bi bili zadosti videli, bi mogli rajši lepo poklekiniti ter moliti, da bi ga jaz prvi našel.«

McNab je govoril resno, kajti Dunn se je že pomikal proti vratom.

»Prvi?« je vprašal in se obrnil. »Kaj hočete reči s tem, prvi?«

»Preden ga oni drugi ne najde,« je prikimal McNab. »Zdi se mi, da še niste sprevideli, da je Kinloch sam našel nazaj v ta nečeden posel — začel nazaj, potem ko se ga je bil že rešil. Zakaj? Oh, saj veste, da jaz nisem tako za trdno prepričan, da se Kinloch moti, če misli, da je tista ženska začela čutiti ljubezen do njega. Take reči se dogajajo. Bržkone vam je znana zgodba, ki ji pri nas na Škotskem pripovedujejo o ženski, ki je šla z doma po volno, pa se je vrnila domov ostrižena.«

Dunn je pri vratih odkimal. »Preveč domišljav ste zame. Saj ga ni morala zapustiti, če je bilo tako,« je rekel in ponudil McNabu roko.

»Nedvomno je imela na tucate pametnih razlozov, da ga je zapustila. In imejte na umu tole»

— McNab je iztegnil roko proti tovarišu — »nemara je bilo ravno njeno spoznanje, da ga je začela ljubiti, najmočnejši razlog zanj.« McNab se je malo pomudil, da se je oddahnil. »Kaže, da tudi sami nekaj čutite do njega, gospod doktor, če smem sediti po vsem tem, kar ste storili in govorili. Prav dobro, to bi vam moralo pomagati verjeti v možnost, da tudi kdo drug lahko prav tako čuti.«

Dunn je odšel, ne da bi se bil spomnil, da sem bil jaz v sobi. Vsekakor se ni potrudil, da bi mi bil rekel zgodbom. Ko ga je bil McNab odslavlil ter se vrnil, ee je kakor izžupan vrgel na velik nizki Minty stol.

»Nič prida drobiža niste dobili iz njega,« sem opomnil.

»Mar sem mu dal kaj menjati?«

»Ne. Nasprotno, videti je, da vam je uspelo dobiti nekaj od njega.«

»Kaj je bilo to?«

»Razbremenitev njegove duše.«

McNab, ki ni bil prav nič užaljen po mojem sarkazmu, je prekrizal iztegnjene roge, široko zazelal in legel nazaj.

»To je bila ena izmed reči, ki sem jih hotel odstraniti,« je rekel. »A to ni bilo edino, kar sem dobil.«

To me je osupnilo. Moral sem trenutno pomisliti.

Potemtakem je bilo tisto vaše pripovedovanje, kakor da bi hoteli prijeliti tega nesrečnega Kinlocha, samo bahato besedičenje?«

McNab je sunkoma sedel pokoncu. »Pa menda ne mislite, da je tudi on tako mislil?«

»Sveta nebesa, ne! Saj je tako preprosta duša. Vse je imel za evangelijsko resnico.« Olajšano je McNab omahnil nazaj.

Saj je tudi bila evangelijska resnica, Chance. Jutri nameravam zaradi Kinlocha preiskati West End in upam, da ga bom našel natanko tako, kakor sem opisal. A najbolj mi je zagonetno, kajaj

se je Dunn tako smejal, ko je zvedel za moj načrt. Kakšna nedolžna veselost bi mi bila pač razumljiva. Ampak on je bil skoraj židane volje. Zakaj? To hočem premisliti na samem do dna. Vse, kar je povedal in kar ni povedal, Chance. Predvsem pa hočem dognati, zakaj se je doktorju Petru Dunnu moj načrt zdel tako zelo smešen. Toda pridite jutri okoli poldneva k meni; tedaj bom že imel stroj v pogonu. Pa rečite Mathesonu, da vas bom ves dan pridržal pri delu.«

Tako sem ga, dvasi sem mu imel staviti še marekatno vprašanje, pustil samega pri vprašanju, ki si ga je bil zastavil, pri vprašanju o Dunnuvem smehu, ki se mu je zdel tako čuden. Saj imajo tudi pametni ljudje, tako sem slišal, svoje neumne trenutke. Vsekakor sem bil prepričan, da je bil to eden izmed trenutkov McNabove topončnosti; kajti svoj živ dan še nisem bil slišal za kakšen bolj zamotan načrt, kako iskati izgubljenege človeka.

XVI.

Ko sem drugi dan prišel v Adelphi, sem našel McNaba pri telefonu. Ob mojem vstopu se je s slušalko na ušesu obrnil ter mi namignil, naj sedem. Nato je dolgo poslušal; in ob neki priložnosti je njegov glas nekomu odgovarjal.

»Da, gospod narednik. Vprav to hočem reči — sledijo posebnost o njem. Kaj?« Ne, vse, karoli bi ga utegnili kakorkoli že ločiti od navadnega slepeca, vsako izjemnost, ki bi utegnili obrniti nase oko pozornega redarja.«

Sedil je dolg odmor.

»Oh, na je opazil to. Howley se piše črti redar. Bistroumen človek, da. Prav. Ima zdaj službo?« Ali pojde ob eni h kosilu? Pokličite me, ko pride noter.«

Obesil je slušalko in se obrnil proti meni.

»To pomeni, da bova morala še celo uro čakati. Se več časa bo izgubljenega. In že to je trajalo dlje, kakor sem mislil,« je opomnil in mi ponudil cigareto.

Otroški količek.

Pravljica iz gozda

(86) Nasproti pa jima je prihajala stara ženica z ruto na glavi, ki je vsa trudna peljala samokolnico, preobloženo z borovnicami po strmih hribu.

(87) »Hudo je na svetu,« je jadikovala. Vsa trudna in izmučena je sedla kraj ceste in si z rutico brisala oznojeno čelo. V tem bednem stanju sta jo zalotila naša dva, ter se ji vsa srečna ponudila, da peljata dalje njen voz.

Obiščite VIII. Mariborski teden!

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; fentovanijski oglasi 2 din. Debele tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši snovek za mali oglas 15 din. Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka, belita vrstica po 3 din. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodob

Kolarskega pomočnika
iščem. Nastop takoj.
Josip Kordeš, Sušak.

Službeiščejo

Fant
17 let star, poštenih staršev, s 4 razredi srednje šole in enoletnim trgovskim tečajem, vešč strojepisja, išče mesto pisarniškega praktikanta v trgovini ali tovarni, za malo plačo. — Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 12.783.

Trgovska sotrudnica
želi prenesti v boljšo trgovino z mešanim blagom. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Marjiva« št. 12.577. (b)

Modistka
zelo spretna, išče stalno službo v Ljubljani. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Takoje« št. 12.670.

Denar

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
kupujemo

stalno po najvišjih cenah in takojšnjemu plačilu.

Rudolf Zoré
Ljubljana, Gledališka 12

Prodamo

Orehova jedra
med in vosek dobite najceneje: Medarna, Ljubljana, Židovska ulica 6.

Najugodnejši nakup
moških oblačil nudi
Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana. (1)

KUPUJTE PRI NAŠIH INSERENTIH!

Glasba

Harmonij
lep, močan, za koncertno dvorano ali kapelo; dalje klavirske vaje in 7 let pril. ilustriranega »Slovenca« ugodno prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.919. (g)

Auto-motor

Za tovorni avto
rabljen, do 1500 kg nosilnosti, nudim krasno polirano, moderno orehovo spalnico in kuhinjo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.918. (1)

Posrestva

Posrestvo
oddaljeno 3 ure od Ljubljane, še v dobrem stanju, hiša z velikim gladiščem, hlev za 6 glav živine, z lepim vrtom in njivami napredaj. Vzame se tudi hranilna knjižica Kmečke posojilnice za 50.000 din. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.929. (p)

Vnajem

ODDAJO:
Trgovske lokale
lepe, velike, in lep velik dvorišni lokal, primeren za delavnico, skladišče, krojaški salon ali slinčno, vse v centru mesta, se odda. — Informacije daje I. Knez — Gospodarska cesta 1, dvorišče. (n)

Stanovanja

IŠČEJO:
Trisobno stanovanje
iščem. Kolodvorski kraj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.923. (c)

Pozor! Hišni posestniki in gradbeni interesenti!

Obiščite našo razstavo na Mariborskem tednu! Tam boste lahko dobili pregled naših opekarskih izdelkov vseh vrst in naših raznovrstnih klinker in keramičnih plošč za vsako potrebo po zmernih cenah! Podpirajte domače blago!

Opekarna Lajtersberg, Košaki pri Mariboru Telef. 20-18

Ksilolitni tlak

je najidealnejši in sodobni tlak za kuhinje, kopalnice, trgovske lokale, tovarne itd. — Izdeluje ga

MATERIAL trg. dr. z o. z.

Ljubljana, Tyrševa c. 36 a
Telefon 27-16 - Brzjavni: MATERIAL

GRAVERJA

za izdelovanje štampiljk iz gumijskega železa, ki zna delati na strojih za kopiranje

rabi veliko industrijsko podjetje

Pismene ponudbe poslati na PUBLI-CITAS d. d., ZAGREB, Ilica 9 pod značko »Graver«

Zahvala

Ob prerani izgubi žene in ljubljene mamice

Marije Frelih roj. Majcen

izrekamo tem potom zahvalo za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja, za poklonjeno evetje in tolažbo s številno udeležbo na poslednji poti. Posebno zahvalo izrekamo častitemu g. župniku in ostali duhovščini ter zdravnikom dr. Škulju in dr. Dereaniju.

Št. Rupert, dne 10. avgusta 1939.

Franc Frelih, Majda in Jože

S potrjim srcem sporočamo, da je danes ob 3 zjutraj v 79. letu starosti, previdena s tolažili svete vere, dočrpela naša ljubljena mama, stara mama in prababica, gospa

Ana Turk

vdova po trgovcu

Truplo naše nepozabne mame bomo položili k večnemu počitku v petek, dne 11. t. m. ob 3 popoldne, ko jo bomo spremili na njeni poslednji poti izpred mriške veže Zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana — Idrija, dne 10. avgusta 1939.

Rodbine:

Turk, Jereb, Mastnak, Mlakar

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je danes Bog poklical k Sebi našega dobrega šefa, gospoda

Antona Rudolfa Majerja

kapetana v p. in družabnika tvrdke Victor Wogg

Blagopokojnega gospoda šefa bomo ohranili vsi v najlepšem spominu.

Celje, dne 9. avgusta 1939.

Nameščenci tvrdke Wogg

Naznanjamo žalostno vest, da je danes po težki bolezni umrl naš dolgoletni sodelavec in član nadzornega sveta, gospod

Anton Majer

kapetan v pokoju in trgovec

Nepozabnega pokojnika ohranimo v najlepšem spominu.

Celje, dne 9. avgusta 1939.

Hranilno in posojilno društvo v Celju

Elisabeth Majer roj. Wogg naznanja v svojem imenu in v imenu svojih otrok, da je naš nepozabni soprog, oče, brat, svak in stric, gospod

Anton Rudolf Majer

kapetan v p. in družabnik tvrdke Victor Wogg

danes po kratki, težki bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Dragega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v petek, dne 11. avgusta ob 5 popoldne, iz hiše žalosti Can-karjeva 6, na mestno pokopališče.

Sveta maša zadušnica bo v soboto, 12. avgusta ob 7 zjutraj, v Marijini cerkvi.

Celje, dne 9. avgusta 1939.